

BULETIN DE AFACERI EUROPENE

INSTITUȚIA PREFECTULUI
JUDEȚUL TIMIȘ

ANUL XI - Numărul 7 (127)

IULIE 2022

Aprobarea Acordului de parteneriat al României

România va primi în total 31,5 miliarde euro din partea politicii de coeziune în perioada 2021-2027, în cadrul **Acordului său de parteneriat cu Comisia** pentru promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a regiunilor sale, precum și a tranziției sale verzi și digitale.

Fondurile UE vor sprijini, de asemenea, dezvoltarea unei economii românești competitive, inovatoare și orientate către export.

Se vor acorda 4,33 miliarde euro din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) pentru sprijinirea **transformării economice inovatoare și inteligente a României**.

Fondurile vor contribui la creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și vor sprijini cercetarea și inovarea, în special prin colaborarea dintre întreprinderi și universități.

Vor fi sprijinite și întreprinderile inovatoare și activitățile inovatoare din cadrul IMM-urilor tradiționale.

În plus, UE va investi în digitalizarea întreprinderilor și în dezvoltarea unor servicii publice digitale inovatoare, dar și în îmbunătățirea competențelor digitale ale populației, în special ale elevilor și profesorilor.

Se vor realiza investiții de 6,75 miliarde euro din FEDR și din Fondul de coeziune în tranziția verde, în special în sectoare precum energia verde, reducerea emisiilor de carbon, infrastructura de mediu, conservarea biodiversității, crearea de spații verzi, gestionarea riscurilor și măsuri de mobilitate urbană durabilă.

Din acestea, 2,3 miliarde vor fi pentru îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor rezidențiale și publice și pentru dezvoltarea surselor regenerabile de energie și a sistemelor energetice inteligente.

Astfel se vor reduce consumul de energie și emisiile de carbon și va fi sprijinită decarbonizarea sectorului energetic.

Alte 2,34 miliarde euro vor sprijini sectorul apei și al apelor reziduale, precum și îmbunătățirea economiei circulare, cu accent pe deșeuri, reutilizare și reciclare.

În fine, 2,14 miliarde din Fondul pentru o tranziție justă (FTJ) vor fi destinate atenuării impactului social și economic al tranziției verzi către o economie neutră din punct de vedere climatic.

Acest fond va fi direcționat către regiunile cele mai afectate de eliminarea treptată a cărbunelui și a lignitului axându-se pe transformarea industriilor energo-intensive.

Vor fi realizate investiții în valoare de 2,3 miliarde euro pentru asigurarea accesului cetățenilor la sănătate și pentru îmbunătățirea calității, a eficacității și a rezilienței sectorului medical.

De asemenea, fondurile vor viza grupurile vulnerabile, contribuind la reducerea inegalităților.

Se vor acorda 7,2 miliarde euro din Fondul de coeziune și din FEDR pentru dezvoltarea unor mijloace de transport multimodale și mai durabile.

Prioritate va fi dată trenurilor și căilor ferate, dar și extinderii transportului public durabil din orașe.

Investițiile în rețelele transeuropene de transport (TEN-T) vor îmbunătăți legăturile cu regiunile periferice de dincolo de Carpați și vor facilita accesul la centrele industriale, contribuind astfel la creșterea economică și la mobilitatea forței de muncă.

Se vor aloca 7,3 miliarde euro din Fondul social european Plus (FSE+) pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii, cu un accent special pe scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor, pe o educație de calitate și favorabilă incluziunii, pe dezvoltarea de noi competențe și pe formare.

FSE+ va contribui la modernizarea Serviciului public de ocupare a forței de muncă din România și va promova incluziunea socială, accesibilitatea și eficacitatea serviciilor publice.

De asemenea, se vor aloca 3,5 miliarde euro pentru dezvoltarea antreprenoriatului social și pentru sprijinirea consolidării capacităților în rândul partenerilor sociali și al organizațiilor societății civile.

Fondul va îmbunătăți accesul la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, reducând rata de părăsire timpuriecolii.

Va fi, de asemenea, îmbunătățită relevanța a educației și formării profesionale (EFP) și a învățământului terțiar pentru piața muncii.

Pentru combaterea sărăciei în rândul copiilor și a deprivării materiale se vor aloca 3,3 miliarde euro.

Ele vor îmbunătăți accesul la serviciile sociale și calitatea lor și vor dezvolta servicii sociale, educaționale și medicale integrate în 2.000 comunități rurale.

Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură (FEAMPA) va investi 162,5 milioane euro în pescuitul și acvacultura durabile, în conservarea resurselor biologice acvatice din Marea Neagră și în aplicarea activităților de control al pescuitului.

Fondul va sprijini și un sector durabil al acvaculturii și al prelucrării, diversificând comunitățile locale de pescuit și acvacultură și contribuind la modernizarea mult așteptată a infrastructurii de pescuit din Marea Neagră.

Acordul de parteneriat cu România acoperă finanțarea politicii de coeziune (FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune), FTJ și FEAMPA.

Acordul de parteneriat pregătește terenul pentru implementarea investițiilor aferente pe teren, vizând 8 programe regionale și 9 programe naționale.

Acordul de parteneriat cu România este cel de-al 18-lea, după cele încheiate Grecia, Germania, Austria, Cehia, Lituania, Finlanda, Danemarca, Franța, Suedia, Țările de Jos, Polonia, Bulgaria, Portugalia, Cipru, Estonia, Slovacia și Italia.

Comisia a adoptat și primul program de cooperare frontalieră din cadrul **Instrumentului de asistență pentru preaderare**, și anume „**Programul Interreg IPA România-Serbia**”, de 74 milioane euro, pentru 3 județe din România (Mehedinți, Caraș-Severin și Timiș) și șase districte Serbia.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Poziția Consiliul UE cu privire la bugetul pe 2023

Ambasadorii statelor membre la UE au convenit asupra poziției Consiliului privind proiectul de buget al UE pentru 2023, care se ridică la un quantum de **183,95 miliarde euro sub formă de angajamente** și de **165,74 miliarde euro sub formă de plăți**.

Comparativ cu bugetul convenit de Consiliu și de Parlamentul European pentru 2022, aceasta reprezintă o **creștere cu +8,29 % a angajamentelor** și o **scădere cu -3,02 % a plăților**.

Menținerea unor marje în buget ca spațiu de manevră s-a dovedit foarte utilă în trecut pentru a face față incertitudinilor legate de criza din Ucraina și de inflație.

O sinteză a poziției Consiliului este prezentată în tabelul de mai jos:

Descriere	2023 - Proiectul de buget *euro		2023 - Poziția Consiliului *euro		2023 - Poziția Consiliului *euro	
	c/a (angajamente)	c/p (plăți)	c/a	c/p	c/a	c/p
Piața unică, inovarea și sectorul digital	21.451.979.500,00	20.793.258.735,00	- 1.437.400.000,00	- 522.950.000,00	20.014.579.500,00	20.270.308.735,00
Coeziune, reziliență și valori	70.083.017.022,00	55.836822.774,00	- 237.600.000,00	- 31.800 000,00	69 845 417 022,00	55 805 022 774,00
Resurse naturale și mediu	57.172.506.225,00	57.415.817.586,00	- 45.000.000,00	- 6.000.000,00	57.127.506.225,00	57.409.817.586,00
Migrație și gestionarea frontierelor	3.725.881. 518,00	3.06. 950.252,00	- 50.000.000,00	- 50.000.000,00	3.675.881.518,00	3.015.950.252,00
Securitate și apărare	1.871.109.130,00	1.081.374.612,00	- 11.700.000,00	- 1.500.000,00	1.859.409.130,00	1.079.874.612,00
Vecinătate și întreaga lume	16.781.879.478,00	13.773.937.845,00	0	0	16.781.879.478,00	13.773.937.845,00
Administrația publică europeană	11.448.80. 167,00	11.448.802.167,00	- 62.500.000,00	- 62.500.000,00	11.386.302.167,00	11.386.302.167,00
Instrumente speciale tematice	2.855.153.029,00	2.67. 794.000,00	0	0	2.855.153.029,00	2.679.794.000,00
Rubrici CFM	185.390.328.069,00	166.095.757.971,00	-1.844.200.000,00	-674.750.000,00	183.546.128.069,00	165.421.007.971,00
Instrumentul de flexibilitate	515.352.065,00	527.128.781,00			452.879.478,00	527.128.781,00
plafon	182.667.000.000,00	168.575.000.000,00			182.667.000.000,00	168.575.000.000,00
marjă	961.793.731,00	6.040.80.232,00			2.478.248.557,00	6.570.758.232,00
Credite ca % din VNB	1,1 3%	1,02 %			1,12 %	1,01 %

(Sursa: <https://www.consilium.europa.eu/ro/council-eu/legis>)

Previziuni economice ale CE pentru România

Războiul împotriva Ucrainei continuă să afecteze negativ economia UE, orientând-o către o creștere mai redusă și o inflație mai ridicată.

În trimestrul 2022, economia României a avut o creștere de 5,2 % a PIB-ului real .

Conform datelor, acest rezultat pozitiv se explică printr-o creștere semnificativă a formării brute de capital fix și a consumului privat, în timp ce exporturile nete au avut o contribuție negativă.

Această creștere robustă a fost susținută de salariile mai mari, care au ținut pasul cu inflația, și de eliminarea treptată a restricțiilor legate de COVID.

Datorită acestui prim trimestru foarte puternic, creșterea PIB-ului pentru 2022 a fost revizuită ascendent, fiind estimată la 3,9 %.

Cu toate acestea, pentru 2023, se impune o revizuire în sens descrescător, la 2,9 %, în conformitate cu perspectivele de creștere economică mai lentă la nivel mondial și la nivelul UE.

Consumul privat și investițiile vor fi principalii factori de creștere anul acesta și anul următor, iar exporturile nete se preconizează că vor acționa ca o frână asupra PIB-ului, conducând la o creștere a deficitului comercial.

Conform **previziunilor economice (intermediare) din vara anului 2022**, economia UE va crește cu 2,7 % în 2022 și cu 1,5 % în 2023.

În zona euro se anticipează o creștere de 2,6 % în 2022, cu un ritm mai moderat, de 1,4 %, în 2023.

Se estimează că inflația medie anuală va atinge niveluri istorice maxime în 2022, și anume 7,6 % în zona euro și 8,3 % în UE, înainte de a scădea în 2023 la 4,0 % și, respectiv, 4,6 %.

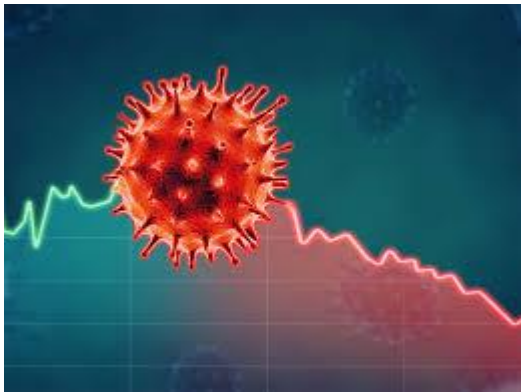
Multe dintre riscurile negative asociate previziunilor din primăvara anului 2022 s-au materializat.

Invadarea Ucrainei a exercitat presiuni suplimentare în sensul creșterii prețurilor la energie și la produsele alimentare de bază.

Acești factori alimentează presiunile inflaționiste la nivel mondial, erodează puterea de cumpărare a gospodăriilor și atrag după sine un răspuns de politică monetară mai rapid decât se preconizase anterior.

Încetinirea continuă a ritmului de creștere în SUA se adaugă impactului economic negativ al riguroasei politici „zero-COVID” aplicată de China.

Economia UE rămâne deosebit de vulnerabilă la evoluțiile de pe piețele energiei, din cauza dependenței sale ridicate de combustibilii fosili din Rusia, iar încetinirea creșterii mondiale are ca efect reducerea cererii externe.

Impulsul dobândit odată cu revigorarea din 2021 și un prim trimestru mai puternic decât se estima ar trebui să susțină rata de creștere pentru 2022.

Cu toate acestea, se preconizează că activitatea economică din restul anului va fi modestă, în pofida unui sezon turistic de vară promițător.

Potrivit estimărilor, în 2023, creșterea economică trimestrială se va accelera pe fondul rezilienței pieței forței de muncă, al moderării inflației, al sprijinului din partea Mecanismului de redresare și reziliență și al volumului încă mare de economii excedentare.

În ansamblu, economia UE va continua să se extindă, dar într-un ritm mult mai lent decât se preconizase în previziunile din primăvara anului 2022.

Până în luna iunie, inflația totală a atins niveluri record, pe măsură ce prețurile la energie și la alimente au continuat să crească, iar presiunile asupra prețurilor s-au extins la servicii și la alte bunuri.

În zona euro, inflația a crescut puternic în al doilea trimestru al anului 2022, de la 7,4 % în luna martie (comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent), la un nou nivel record de 8,6 % în luna iunie.

În UE, creșterea a fost și mai pronunțată, inflația mărirându-se brusc cu un întreg punct procentual, de la 7,8 % în luna martie, la 8,8 % în luna mai.

Previziunile privind inflația au fost revizuite considerabil în sens ascendent în comparație cu previziunile din primăvară.

Pe lângă creșterea puternică a prețurilor din al doilea trimestru, se preconizează că o nouă creștere a prețurilor la gazele naturale în Europa urmează să se repercuteze asupra consumatorilor și prin intermediul prețurilor la energia electrică.

Se preconizează că inflația va atinge un nivel maxim de 8,4 % (comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent) în al treilea trimestru al anului 2022 în zona euro, după care va scădea constant, ajungând la sub 3 % în ultimul trimestru al anului 2023, atât în zona euro, cât și în UE, pe măsură ce se vor diminua presiunile exercitate de prețurile produselor de bază și de constrângerile în materie de aprovizionare.

Riscurile legate de previziunile privind activitatea economică și inflația depind în mare măsură de evoluția războiului și, în special, de implicațiile acestuia pentru aprovizionarea cu gaze a Europei.

Noile creșteri ale prețurilor la gaze ar putea să conducă la o creștere suplimentară a inflației și la frânarea creșterii economice.

Efectele secundare ar putea, la rândul lor, să amplifice forțele inflaționiste și să conducă la o înăsprire mai accentuată a condițiilor financiare, care nu numai că ar afecta creșterea, ci ar atrage după sine și riscuri sporite pentru stabilitatea financiară.

Nu poate fi exclusă posibilitatea ca reapariția pandemiei să provoace noi perturbări ale economiei.

În același timp, tendințele recente de scădere a prețurilor petrolului și ale altor produse de bază s-ar putea intensifica, determinând o scădere mai rapidă a inflației decât se preconizează în prezent.

În plus, datorită unei piețe puternice a forței de muncă, consumul privat s-ar putea dovedi mai rezistent la creșterea prețurilor dacă gospodăriile ar recurge mai mult la economiile acumulate.

Previziunile economice din vara anului 2022 oferă o actualizare a previziunilor economice din primăvara anului 2022, care au fost prezentate în luna mai 2022, concentrându-se pe evoluția PIB-ului și a inflației în toate statele membre ale UE.

Aceste previziuni se bazează pe o serie de ipoteze tehnice referitoare la evoluția cursurilor de schimb, a ratelor dobânzilor și a prețurilor produselor de bază, întemeiate pe informațiile disponibile până la 30 iunie.

Pentru toate celelalte date-sursă, incluzând ipotezele referitoare la politicile publice, prezentele previziuni iau în considerare datele disponibile până la 5 iulie, inclusiv.

Comisia Europeană publică în fiecare an două seturi de previziuni detaliate (primăvara și toamna) și două seturi de previziuni intermediare (iarna și vara).

Previziunile intermediare cuprind valorile anuale și trimestriale ale PIB-ului și ale inflației tuturor statelor membre pentru anul în curs și pentru anul următor, precum și date agregate pentru UE și zona euro.

Următoarele previziuni ale CE vor fi cele din toamna anului 2022, a căror publicare este prevăzută pentru luna noiembrie 2022.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Performanțele din domeniul CDI

Comisia a publicat ediția din 2022 a **Raportului privind performanțele din domeniul științei, al cercetării și al inovării**, care analizează performanța UE în materie de inovare în context global.

Acest raport oferă informații cu privire la modul în care politicile din domeniul cercetării și al inovării pot contribui la construirea unei Europe favorabile incluziunii, durabile, competitive și reziliente, prin valorificarea rolului esențial al cercetării și al inovării ca sursă de prosperitate și catalizator al schimbării.

Raportul evidențiază și modul în care pandemia și invadarea Ucrainei au determinat Europa să își consolideze gradul de pregătire pentru a reacționa rapid și adecvat la provocări noi și neașteptate.

Raportul prezintă cinci moduri în care știința poate contribui la construirea unei Europe durabile, competitive și reziliente, și anume prin intermediul unor politici care să contribuie la realizarea unor economii verzi și digitale, pentru societăți prospere, să ne pregătească pentru schimbări, atât pentru cele iminente, cât și pentru cele neașteptate, cu economii sigure, lanțuri de aprovizionare diversificate și cunoștințe care să contribuie la abordarea provocărilor viitoare și să investească mai mult în oameni, întreprinderi și instituții pentru a găsi soluții.

De asemenea, ea trebuie să conecteze persoanele și organizațiile pentru a accesa și a face schimb de competențe și cunoștințe și pentru a reduce decalajele dintre regiuni și țări, în scopul consolidării sistemului de inovare și să asigure condițiile-cadru instituționale și financiare adecvate, elaborate în comun cu cetățenii, axându-se pe domeniile prioritare.

Raportul din acest an arată că, în peisajul mondial, Uniunea rămâne un actor puternic în ceea ce privește producția științifică și tehnologică.

Deși reprezintă doar 6 % din populația lumii, UE este responsabilă de aproximativ 18 % din investițiile mondiale în cercetare și dezvoltare și 21 % din publicațiile științifice cele mai citate la nivel mondial.

În ceea ce privește producția tehnologică, UE este lider mondial în domeniul climei, însumând 23 % din totalul cererilor de brevete.

UE contribuie semnificativ și la alte domenii, cum ar fi bioeconomia (23 %) și sănătatea (17 %).

Această poziție este însă în curs de erodare, deoarece principalii parteneri comerciali ai UE și-au îmbunătățit performanțele în materie de inovare.

Investițiile în CD din UE au scăzut în timpul crizei, cu diferențe semnificative între sectoare.

Principalii investitori din UE în CD din domeniul sănătății și al serviciilor TIC și-au sporit investițiile în cercetare și dezvoltare între 2019 și 2020 (cu 10,3 % și, respectiv, 7,2 %), însă principalii investitori din UE în cercetarea și inovarea din alte sectoare și-au redus investițiile în cercetare și dezvoltare în timpul crizei, de exemplu în sectorul furnizorilor de TIC (-3,6 %), al produselor chimice (-3,7 %), al automobilelor (-7,2 %) și în sectorul aerospațial (-22,6 %).

Declinul dinamismului întreprinderilor din UE va avea implicații asupra inovării și creșterii economice.

Raportul susține că, pentru a îmbunătăți mediul de afaceri și capacitatea de inovare a UE, sunt necesare eforturi reînnoite pentru abordarea

problemelor de lungă durată, precum deficiențele în ceea ce privește accesul la finanțare, cadrele de reglementare defavorabile inovării, decalajul persistent dintre întreprinderile cu performanțe înalte și cele rămase în urmă, precum și dificultatea de a atrage și de a păstra talente.

Raportul privind performanțele UE din domeniul științei, al cercetării și al inovării analizează dinamica cercetării și a inovării, precum și factorii determinanți.

Raportul combină analiza bazată pe indicatori cu analize aprofundate ale unor chestiuni politice de actualitate, adresându-se atât unui public interesat de cercetare și inovare, cât și analiștilor și creatorilor de politici economice și financiare.

Aceasta este cea de-a IV-a ediție a publicației biennale a DGCercetare și Inovare a Comisiei.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Noua agendă europeană pentru inovare

Comisia a adoptat o **nouă agendă europeană pentru inovare** cu scopul de a poziționa Europa în avangarda noului val de inovare și întreprinderi nou-înființate în domeniul tehnologiei profunde.

Această inițiativă va ajuta Europa să dezvolte și să introducă pe piață tehnologii noi care să abordeze cele mai presante provocări societale.

Noua agendă europeană pentru inovare este concepută pentru a poziționa Europa ca actor principal pe scena mondială a inovării.

Europa dorește să fie un spațiu în care cele mai mari talente colaborează cu cele mai bune întreprinderi și în care inovarea în domeniul tehnologiei profunde prosperă, aducând soluții inovatoare radicale care vor constitui o sursă de inspirație pentru întreaga lume.

Prin preluarea conducerii în domeniul inovării, în special în contextul noului val de inovare în domeniul tehnologiei profunde, care va necesita activități revoluționare de cercetare și dezvoltare și importante investiții de capital, Europa își va consolida rolul central în configurarea dublei tranziții verzi și digitale.

Inovarea în domeniul tehnologiei profunde va consolida poziția de lider tehnologic a Europei și va genera soluții inovatoare la provocările societale presante, cum ar fi schimbările climatice și amenințările cibernetice.

Aceste inovații ar putea pătrunde și genera beneficii în toate sectoarele, de la energia din surse regenerabile la agrotehnologie, de la construcții la mobilitate și sănătate, abordând astfel securitatea alimentară, reducând dependența energetică, îmbunătățind sănătatea oamenilor și sporind competitivitatea economiilor noastre.

Consecințele grave ale războiului de agresiune au făcut ca aceste chestiuni să devină și mai urgente și au determinat schimbări strategice de politică cu scopul de a asigura prosperitatea și securitatea UE.

Bazată pe spiritul antreprenorial, pe excelența științifică, pe forța pieței unice și pe valorile democratice ale societăților europene, noua agendă pentru inovare urmărește, în special, **să îmbunătățească accesul la finanțare** pentru întreprinderile nou-înființate și pentru cele în curs de extindere din Europa, de exemplu prin mobilizarea surselor neexploatate de capital privat și prin simplificarea normelor privind cotarea la bursa de valori și să amelioreze condițiile pentru a le permite inovatorilor să experimenteze idei noi în cadrul unor **spații de testare în materie de reglementare**.

Ea vrea să contribuie la crearea unor „**văi regionale ale inovării**”, care îi vor consolida și îi vor conecta mai bine pe actorii din domeniul inovării din întreaga Europă, inclusiv din regiunile rămase în urmă, i să atragă și să păstreze talentele în Europa, de exemplu prin formarea a **1 milion de talente în domeniul tehnologiei profunde**, prin acordarea unui sprijin mai mare femeilor inovatoare și prin inovarea cu opțiunile pe acțiuni ale angajaților întreprinderilor noi, dar și să amelioreze cadrul de politică prin clarificarea terminologiei, a indicatorilor și a seturilor de date, precum și prin **sprijinirea politicilor statelor membre**.

Noua agendă stabilește și 25 de **acțiuni specifice** în cadrul a 5 **cinci inițiative emblematice**:

- **Finanțarea întreprinderilor în curs de extindere**, prin care investitorii europeni, atât instituționali, cât și privați, vor fi încurajați să investească în întreprinderile europene nou-înființate din domeniul tehnologiei profunde și să beneficieze de pe urma extinderii acestora.

- **Facilitarea inovării prin intermediul spațiilor de experimentare și al achizițiilor publice**, care va facilita inovarea prin îmbunătățirea condițiilor-cadru, inclusiv prin abordări experimentale cu privire la reglementare (de exemplu, spații de testare în materie de reglementare, bancuri de încercare, laboratoare vii și achiziții publice în domeniul inovării).

- **Accelerarea și consolidarea inovării în cadrul ecosistemelor europene de inovare din întreaga UE**, care va sprijini crearea unor văi regionale ale inovării și va ajuta statele membre și regiunile să direcționeze cel puțin 10 miliarde euro către proiecte concrete de inovare la nivel inter-regional, inclusiv în domeniul tehnologiei profunde pentru principalele priorități ale UE.

De asemenea, această inițiativă va sprijini statele membre să promoveze inovarea în toate regiunile prin utilizarea integrată a instrumentelor politicii de coeziune și ale programului Orizont Europa.

- **Promovarea, atragerea și păstrarea talentelor în domeniul tehnologiei profunde**, care va asigura dezvoltarea și fluxul de talente esențiale în domeniul tehnologiei profunde în și către UE printr-o serie de inițiative, inclusiv un program de stagii în domeniul inovării pentru întreprinderile nou-înființate și pentru cele în curs de extindere, o rezervă de talente a UE pentru a ajuta întreprinderile nou-înființate și pe cele inovatoare să găsească talente din afara UE, un program de antreprenoriat și conducere dedicat femeilor și activității de pionierat legate de opțiunile pe acțiuni ale angajaților întreprinderilor nou-înființate.

- **Îmbunătățirea instrumentelor de elaborare a politicilor**, care va fi esențială pentru dezvoltarea și utilizarea unor seturi de date solide și comparabile, precum și a unor definiții comune (întreprinderi nou-înființate, în curs de extindere) care să poată sta la baza politicilor de la toate nivelurile, din întreaga UE, și pentru asigurarea unei mai bune coordonări a politicilor la nivel european prin intermediul forumului **Consiliului European pentru Inovare**.

Pornind de la eforturile substanțiale care au fost deja realizate pentru a promova inovarea în UE, noua agendă europeană pentru inovare urmărește să accelereze dezvoltarea și extinderea inovării în întreaga Uniune prin intermediul unui set coerent de acțiuni.

Reamintim faptul că politica în domeniul inovării este completată de lucrările privind **Spațiul european de cercetare (SEC)**, care vizează construirea unei veritabile piețe unice europene pentru cercetare și inovare.

Măsurile prezentate vor valorifica atuurile pieței unice a UE, puterea bazei sale industriale, talentele, stabilitatea instituțiilor și valorile democratice ale societăților acestora pentru a stimula **inovarea în domeniul tehnologiei profunde** la nivel european și pentru a concretiza oportunitățile oferite de dubla tranziție și de nevoia de autonomie strategică în viitor.

Inovarea în domeniul tehnologiei profunde se bazează pe știința, tehnologia și ingineria de vârf, combinând adesea progresele din sfera fizicii, a biologiei și a digitalului și având potențialul de a oferi soluții transformatoare pentru a răspunde provocărilor globale. Inovațiile din domeniul tehnologiei profunde care provin din cadrul unui grup tot mai mare de întreprinderi nou-înființate inovatoare din UE au potențialul de a stimula inovarea în întreaga economie.

Setul de instrumente al politicii UE în domeniul inovării a evoluat, transformând și peisajul instituțional.

În cadrul pilonului său „Europa inovatoare”, programul Orizont Europa a utilizat instrumentele existente și a creat altele noi pentru a sprijini întreprinderile noi, întreprinderile în curs de extindere și întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri).

Consiliul European pentru Inovare (CEI), înființat în 2021, cu un buget de 10 miliarde EUR, urmărește să sprijine inovarea pe parcursul întregului sau ciclul de viață, de la primele etape ale cercetării până la validarea conceptului, la transferul de tehnologie și la finanțarea și extinderea întreprinderilor nou-înființate și a IMM-urilor.

Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și-a asumat sarcini suplimentare prin crearea de noi comunități de cunoaștere și inovare (CCI), de exemplu în sectorul cultural și în cel creativ, punând un accent mai mare pe abordarea dezechilibrelor regionale și vizând creșterea capacității antreprenoriale și de inovare a instituțiilor de învățământ superior.

Prin intermediul inițiativei privind ecosistemele europene de inovare din cadrul programului Orizont Europa, UE urmărește și să creeze ecosisteme de inovare mai conectate și mai eficiente pentru a sprijini extinderea întreprinderilor, a încuraja inovarea și a stimula cooperarea între actorii din domeniul inovării de la nivel național, regional și local.

Invadarea Ucrainei a făcut ca nevoia de inovare să devină și mai urgentă și a determinat acordarea unui sprijin suplimentar comunității de inovare ucrainene, ai cărei savanți și cercetători au contribuit în mod esențial la cercetarea și inovarea din UE.

Prin intermediul Consiliului European pentru Inovare, UE le oferă **întreprinderilor nou-înființate din Ucraina** un sprijin în valoare de 20 de milioane euro, care vine în completarea inițiativelor „**Spațiul european de cercetare pentru Ucraina**” (ERA4Ukraine), **Horizon4Ukraine** și **CEC pentru Ucraina**, precum și a programului specific de burse în valoare de 25 de milioane euro acordate în cadrul acțiunilor Marie Skłodowska Curie.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Roaming pentru călătorii în UE

A intrat în vigoare vineri noul regulament îmbunătățit privind roamingul la nivelul UE, care extinde „Roamingul la tarife naționale” până în 2032 – prin intermediul său, călătorii din UE și din SEE pot efectua apeluri, trimite mesaje text și naviga pe internet în străinătate fără taxe suplimentare.

Noile norme vor aduce, de asemenea, beneficii semnificative pentru întreprinderile și cetățenii din UE, care se vor bucura de o experiență mai bună în materie de roaming, beneficiind de aceeași calitate a serviciilor mobile în străinătate ca și în țara lor de origine, ele îmbunătățind și accesul la comunicațiile de urgență în întreaga UE și garantează informații clare cu privire la serviciile care pot face obiectul unor taxe suplimentare.

Consumatorii vor avea dreptul de a beneficia de aceeași calitate a internetului mobil în străinătate ca acasă.

Operatorii care furnizează servicii de telefonie mobilă ar trebui să se asigure că consumatorii au acces la rețelele 4G sau la rețelele 5G mai avansate, dacă acestea sunt disponibile la destinația pe care o vizitează consumatorul.

Atunci când consumatorii călătoresc cu avionul sau pe nave, telefoanele mobile se pot conecta automat la rețeaua de la bord, furnizată prin satelit.

Utilizarea serviciilor de conexiune mobilă furnizate de rețele non-terestre poate face obiectul unor suprataxe foarte ridicate, dar noile norme privind roamingul obligă operatorii să își protejeze consumatorii și să îi informeze dacă telefoanele lor se conectează la o rețea non-terestră.

În plus, operatorii ar trebui să întrerupă în mod automat serviciile mobile în cazul în care serviciile mobile prin intermediul rețelilor non-terestre ating tarife de 50 euro sau o altă limită predefinită.

De asemenea, operatorii le pot oferi consumatorilor servicii suplimentare, cum ar fi posibilitatea de a nu folosi serviciile de roaming în timpul călătoriei cu avionul și la bordul navelor.

Când se călătoresc în străinătate, tarifele pentru apelarea serviciilor pentru clienți, a serviciilor de asigurări și a serviciilor de asistență ale companiilor aeriene sau cele pentru trimiterea de SMS-uri în scopul participării la concursuri sau evenimente pot fi mai scumpe decât atunci când sunteți acasă.

Operatorii trebuie să se asigure că le oferă consumatorilor informații cu privire la tipurile de numere de telefon care pot genera costuri suplimentare atunci când consumatorii le apelează sau le accesează din străinătate și ar ar trebui să informeze consumatorii prin intermediul mesajelor SMS automate trimise atunci când trec frontiera într-o altă țară din UE, precum și în contractele de servicii.

Noile norme privind roamingul garantează că cetățenii sunt informați cu privire la numărul european unic pentru apeluri de urgență 112, pe care îl pot utiliza oriunde în UE pentru a apela serviciile de urgență.

Până în iunie 2023, operatorii ar trebui să trimită mesaje automate clienților lor care călătoresc pentru a-i informa cu privire la mijloacele alternative disponibile pentru a contacta serviciile de urgență, de exemplu prin mesaje text sau aplicații în timp real, cetățenii care nu pot să efectueze apeluri vocale pot utiliza aceste mijloace alternative.

Noul regulament privind roamingul stabilește tarife cu ridicata mai mici, adică reducerea costurilor suportate de operatori pentru utilizarea rețelilor pentru a furniza servicii clienților lor atunci când aceștia se află în străinătate.

Plafoanele pentru tarifele cu ridicata sunt stabilite la un nivel care să le permită operatorilor să acopere și să recupereze costul furnizării serviciilor de roaming către consumatori la prețurile de pe piața națională.

Pentru serviciile de date, noul regulament stabilește următoarele plafoane pentru tarifele cu ridicata: 2 EUR/GB în 2022, 1,8 EUR/GB în 2023, 1,55 EUR/GB în 2024, 1,3 EUR/GB în 2025, 1,1 EUR/GB în 2026 și 1 EUR/GB începând din 2027, iar pentru apelurile vocale: 0,022 EUR/min. în perioada 2022-2024 și 0,019 EUR/min. începând din 2025.

Pentru mesajele SMS: 0,004 EUR/SMS în perioada 2022-2024 și 0,003 EUR/SMS începând din 2025.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Indicele economiei și societății digitale

Comisia Europeană a publicat rezultatele **indicielui economiei și societății digitale** (DESI) 2022, care urmărește progresele înregistrate în domeniul digital în statele membre ale UE.

În timpul pandemiei de COVID-19, statele membre au **înregistrat progrese în ceea ce privește eforturile lor de digitalizare**, dar încă nu au reușit să elimine lacunele din domeniile competențelor digitale, transformării digitale a IMM-urilor și implementării rețelilor 5G avansate.

Mecanismul de redresare și reziliență, în cadrul căruia aproximativ 127 de miliarde euro sunt alocate reformelor și investițiilor în domeniul digital, oferă o oportunitate fără precedent de a accelera transformarea digitală pe care UE și statele sale membre nu își pot permite să o rateze.

Constatărea arată că, deși majoritatea statelor membre înregistrează progrese în ceea ce privește transformarea lor digitală, **adoptarea tehnologiilor digitale esențiale de către întreprinderi**, cum ar fi inteligența artificială (IA) și volumele mari de date, **rămâne scăzută**.

Trebuie să se intensifice eforturile pentru a se asigura implementarea deplină a infrastructurii de conectivitate (în special 5G) care este necesară pentru servicii și aplicații extrem de inovatoare.

Competențele digitale reprezintă un alt domeniu important în care statele membre trebuie să facă în mai mare măsură progrese.

Propunerea Comisiei, aprobată de Parlamentul European și de statele membre ale UE, va facilita o colaborare mai strânsă între statele membre și UE pentru a înregistra progrese în privința tuturor aspectelor care intră sub incidența DESI.

Ea oferă statelor membre un cadru care le permite să își asume angajamente comune și să instituie proiecte multinaționale care le vor consolida forța și reziliența la nivel colectiv în contextul mondial.

Finlanda, Danemarca, Țările de Jos și Suedia se situează în fruntea clasamentului, dar chiar și ei se confruntă cu lacune în domeniile-cheie: nivelul de adoptare a tehnologiilor digitale avansate, cum ar fi IA și volumele mari de date (care rămâne sub 30 % și foarte departe de obiectivul deceniului digital pentru 2030 de 75 %) și deficitul larg răspândit de personal calificat, ce încetinește progresul general și duce la excludere digitală.

Se observă o tendință generală pozitivă de convergență: UE continuă să își îmbunătățească nivelul de digitalizare, iar statele membre care au pornit de la niveluri mai scăzute recuperează treptat decalajul, crescând într-un ritm mai rapid.

În special, Italia, Polonia și Grecia și-au îmbunătățit în mod substanțial punctajele DESI în ultimii cinci ani, ca urmare a faptului că au pus în aplicare investiții susținute, au acordat o atenție politică sporită sectorului digital și au beneficiat, totodată, de finanțare europeană.

Întrucât instrumentele digitale devin o parte integrantă a vieții de zi cu zi și a participării în societate, persoanele care nu dispun de competențe digitale adecvate riscă să fie lăsate în urmă.

Doar 54 % din europenii între 16 și 74 de ani au cel puțin competențe digitale de bază, deși obiectivul deceniului digital este de cel puțin 80 % până în 2030.

În plus, deși 500.000 de specialiști TIC au intrat pe piața forței de muncă între 2020 și 2021, cele 9 milioane de specialiști în domeniul TIC din UE sunt cu mult sub obiectivul UE de 20 de milioane de specialiști până în 2030 și nu sunt suficiente pentru a elimina deficitul de competențe cu care se confruntă întreprinderile.

În cursul anului 2020, peste jumătate din întreprinderile din UE (55 %) au raportat dificultăți în ocuparea posturilor vacante de specialiști TIC.

Aceste deficit reprezintă un obstacol semnificativ pentru redresarea și competitivitatea întreprinderilor din UE, iar lipsa competențelor specializate frânează, de asemenea, eforturile depuse de UE pentru a îndeplini obiectivele Pactului verde.

În ceea ce privește adoptarea tehnologiilor-cheie, în timpul pandemiei de COVID-19, întreprinderile au încurajat utilizarea soluțiilor digitale.

De exemplu, utilizarea cloud computingului a atins 34 %, dar, cu toate acestea, utilizarea IA și a volumelor mari de date de către întreprinderi este de numai 8 % și, respectiv, 14 % (obiectiv de 75 % până în 2030).

Aceste tehnologii-cheie aduc un potențial imens de inovare semnificativă și de sporire a eficienței, în special în rândul IMM-urilor.

La rândul lor, doar 55 % din IMM-urile din UE au cel puțin un nivel de bază în ceea ce privește digitalizarea (obiectiv: cel puțin 90 % până în 2030), ceea ce indică faptul că aproape jumătate dintre IMM-uri nu beneficiază de oportunitățile create de sectorul digital.

Comisia a publicat și un sondaj în rândul întreprinderilor privind economia bazată pe date.

În 2021, conectivitatea de ordinul gigabiților a crescut în continuare în Europa.

Acoperirea rețelelor care conectează clădirile cu fibră optică a ajuns la 50 % din gospodării, acoperirea globală a rețelei fixe de foarte mare capacitate ajungând până la 70 % (obiectiv de 100 % până în 2030).

Acoperirea 5G a crescut, de asemenea, anul trecut, ajungând la 66 % din zonele populate din UE.

Cu toate acestea, asignarea spectrului, o condiție prealabilă importantă pentru lansarea comercială a tehnologiei 5G, nu este încă finalizată: s-au asignat doar 56 % din spectrul total armonizat 5G, în marea majoritate a statelor membre (Estonia și Polonia sunt excepții).

În plus, unele dintre cifrele privind acoperirea foarte ridicată se bazează pe utilizarea în comun a spectrului de frecvențe 4G sau a spectrului 5G de bandă joasă, ce nu permite implementarea deplină a aplicațiilor avansate.

Eliminarea acestor lacune este esențială pentru valorificarea potențialului tehnologiei 5G și pentru facilitarea unor noi servicii cu o valoare economică și

societății ridicată, cum ar fi mobilitatea conectată și automatizată, tehnologia avansată, sistemele energetice inteligente sau e-sănătatea.

De asemenea, Comisia a publicat studii privind prețurile serviciilor mobile și fixe în bandă largă în Europa în 2021 și acoperirea de bandă largă în Europa.

Furnizarea online de servicii publice esențiale este larg răspândită în majoritatea statelor membre ale UE.

În perspectiva introducerii identității digitale europene și a portofelului european pentru identitatea digitală, 25 de state au cel puțin un sistem de identificare electronică, însă numai 18 au notificat unul sau mai multe sisteme de identificare electronică în temeiul **Regulamentului e-IDAS**, care este un factor-cheie pentru securitatea tranzacțiilor digitale transfrontaliere.

Comisia a publicat și **indicele de referință privind e-guvernarea** pentru 2022.

UE a pus la dispoziție resurse semnificative pentru a sprijini transformarea digitală.

În cele 25 de planuri naționale de redresare și reziliență care au fost aprobate până în prezent de Consiliu, 127 de miliarde euro sunt alocate reformelor și investițiilor legate de domeniul digital.

Aceasta reprezintă o oportunitate fără precedent de a accelera digitalizarea, de a spori reziliența Uniunii și de a reduce dependențele externe, atât prin intermediul reformelor, cât și al investițiilor.

Statele membre au direcționat în medie 26 % din alocarea lor din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) către transformarea digitală, depășind pragul obligatoriu de 20 %.

Statele membre care au ales să investească în sectorul digital peste 30 % din alocarea lor din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sunt Austria, Germania, Luxemburg, Irlanda și Lituania.

Identificarea domeniului digital ca o prioritate-cheie, acordarea de sprijin politic și punerea în aplicare a unei strategii clare, precum și a unor politici și investiții solide sunt elemente indispensabile pentru a accelera transformarea digitală și pentru a aduce UE pe calea cea bună în vederea transpunerii în practică a viziunii stabilite în cadrul deceniului digital.

Indicele economiei și societății digitale (DESI), calculat anual, măsoară progresele realizate de statele membre ale UE în direcția unei economii și a unei societăți digitale, pe baza atât a datelor furnizate de Eurostat, cât și a unor studii și a unor metode de colectare specializate.

DESI ajută țările din UE să identifice sectoarele prioritare care necesită investiții și măsuri specifice. DESI este și instrumentul-cheie utilizat pentru analiza aspectelor digitale în cadrul semestrului european.

„Calea către deceniul digital”, prezentată în septembrie 2021 și care ar trebui să intre în vigoare până la sfârșitul anului, stabilește un nou mecanism de guvernare, sub forma unui ciclu de cooperare între instituțiile UE și statele membre pentru a asigura faptul că acestea ating împreună țintele, obiectivele și principiile deceniului digital.

„Calea către deceniul digital” atribuie DESI monitorizarea progreselor înregistrate în realizarea obiectivelor deceniului digital și, din acest motiv, indicatorii DESI sunt în prezent structurați în jurul celor patru puncte cardinale ale **Busolei pentru dimensiunea digitală 2030**.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Pachetul privind serviciile digitale

Comisia salută adoptarea de către Parlamentul European a **Actului legislativ privind serviciile digitale** și a **Actului legislativ privind piețele digitale**, pe care Comisia le-a propus în decembrie 2020.

Pachetul privind serviciile digitale stabilește un prim cadru de reglementare cuprinzător pentru platformele online de care depindem cu toții în viața de zi cu zi.

Aceste noi norme se vor aplica în întreaga UE și vor crea un spațiu digital mai sigur și mai deschis, care are la bază respectarea drepturilor fundamentale.

Adoptarea pachetului privind serviciile digitale în primă lectură de către Parlamentul European vine în urma acordului politic la care au ajuns colegiilor cu privire la **Actul legislativ privind piețele digitale** la 24 martie și cu privire la **Actul legislativ privind serviciile digitale** la 23 aprilie anul acesta.

Comisia va asigura aplicarea noilor norme în cazul celor mai mari platforme online care sunt active în UE. Comisia întreprinde toate demersurile necesare pentru a fi pregătită să își asume acest rol în momentul în care normele intră în vigoare.

După adoptarea pachetului privind serviciile digitale în primă lectură de către Parlamentul European, ambele texte trebuie să fie acum adoptate în mod oficial de către Consiliul Uniunii Europene și publicate în Jurnalul Oficial, urmând să intre în vigoare la 20 de zile de la data apariției lor în Jurnalul Oficial în toamna acestui an.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Noi norme pentru serviciile și piețele digitale

Noile reguli UE pentru serviciile și piețele digitale stabilesc standarde de responsabilitate fără precedent pentru companiile online, pe o piață care se vrea mai deschisă și mai competitivă.

Cele două propuneri legislative - **Actul legislativ privind serviciile digitale (DSA)** și **Actul legislativ privind piețele digitale (DMA)** - urmăresc să abordeze efectele pe care le are industria tehnologiei asupra societății și economiei prin stabilirea unor standarde clare privind modul în care acestea funcționează și furnizează servicii în Uniunea Europeană, în conformitate cu drepturile și valorile fundamentale ale Uniunii.

DSA stabilește obligații clare pentru furnizorii de servicii digitale, cum ar fi platformele de comunicare socială sau piețele online.

Ele trebuie să împiedice răspândirea conținutului ilegal, dezinformarea online și alte riscuri pentru societate.

Cerințele sunt proporționale cu dimensiunea platformelor și cu riscurile pentru societate.

Noile obligații includ măsuri pentru a combate conținutul ilegal online și obligația platformelor de a interveni rapid, respectând în același timp drepturile fundamentale, inclusiv libertatea de exprimare și protecția datelor, o mai bună trasabilitate și controale ale comercianților pe piețele online pentru a garanta că produsele și serviciile sunt sigure; inclusiv inițierea unor verificări aleatorii pentru a se asigura că nu reapar conținuturile ilegale, dar și o mai mare transparență și responsabilitate a platformelor, de exemplu prin furnizarea de informații clare despre modul în care se moderează conținutul sau despre folosirea algoritmilor pentru a recomanda conținutul, respectiv așa-numitele „sisteme de recomandare”, bazate pe preferințele utilizatorilor și pe istoricul conținuturilor accesate în timp)

(ei vor putea contesta deciziile de moderare a conținutului).

Ele prevăd și interzicerea practicilor înșelătoare și a anumitor tipuri de publicitate direcționată, cum ar fi anunțurile publicitare care vizează copiii și cele bazate pe date sensibile.

Vor fi interzise și așa-numitele „elemente de design manipulator” (dark patterns) și practicile înșelătoare menite să manipuleze alegerile utilizatorilor.

Platformele online și motoarele de căutare foarte mari (cu minimum 45 de milioane de utilizatori lunar) prezintă cel mai mare risc și vor trebui să respecte obligații mai stricte, sub supravegherea Comisiei.

Ele includ prevenirea riscurilor sistemice (diseminarea conținutului ilegal, dar și efectele negative asupra drepturilor fundamentale, a proceselor electorale și a violenței bazate pe gen sau asupra sănătății mintale) și fac obiectul unor audituri independente.

Aceste platforme vor trebui să le ofere utilizatorilor și opțiunea de a refuza recomandări bazate pe crearea de profiluri, dar și să faciliteze autorităților și cercetătorilor agreati accesul la datele și algoritmi lor.

DMA stabilește obligații pentru platformele online mari care acționează în calitate de „controlori ai fluxului de informație” (gatekeepers - platforme a căror poziție dominantă online le face greu de evitat de către consumatori) pe piața digitală, pentru a asigura un mediu de afaceri echitabil și multe servicii pentru consumatori.

Pentru a preveni practicile comerciale neloiale, aceste platforme vor trebui să le permită terților să interopereze cu serviciile lor, ceea ce înseamnă că platformele mai mici vor putea solicita ca platformele de mesagerie dominante să le permită utilizatorilor lor să facă schimb de mesaje, să trimită mesaje vocale sau fișiere de la o aplicație de mesagerie la alta.

Acest lucru le va oferi utilizatorilor o gamă mai largă de opțiuni și va evita așa-numitul „efect de blocare” atunci când sunt limitați la o singură aplicație sau platformă;

De asemenea el vâr trebui să le permită utilizatorilor comerciali să acceseze datele pe care le generează pe platforma controlorului fluxului de informație, să își promoveze propriile oferte și să încheie contracte cu clienții lor în afara platformei oferite de controlor.

Controlorii fluxului de informație nu mai pot să își clasifice propriile servicii sau produse într-un mod mai favorabil pe platformele proprii (concept cunoscut ca „autofavorizare”) comparativ cu alte părți terțe, să împiedice utilizatorii să dezinstaleze cu ușurință orice software sau aplicație preîncărcată sau să utilizeze aplicații sau magazine de aplicații terțe și să prelucreze datele cu caracter personal ale utilizatorilor pentru publicitate direcționată, cu excepția cazului în care se obține în mod explicit consimțământul lor.

Pentru a garanta că noile norme din Actul legislativ privind piețele digitale sunt puse în aplicare în mod corespunzător și în conformitate cu dinamismul sectorului digital, Comisia poate face investigații de piață.

Dacă un controlor al fluxului de informație nu respectă normele, Comisia îi poate impune amenzi de până la 10 % din cifra sa de afaceri mondială totală din exercițiul financiar precedent sau de până la 20 % în caz de nerespectare repetată.

Actul legislativ privind serviciile digitale va fi direct aplicabil în întreaga Uniune, fie la 15 luni de la intrarea în vigoare, fie de la 1 ianuarie 2024.

Actul legislativ privind piețele digitale va începe să se aplice la șase luni de la intrarea sa în vigoare.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Finanțarea parcurilor de specializare inteligentă

Printr-o ordonanță de urgență Guvernul reglementează modalitatea de finanțare a parcurilor de specializare inteligentă, bazate pe un concept partenerial care să contribuie la generarea de soluții și produse ale întreprinderilor, creșterea colaborării cu organizațiile de cercetare și inovare, asigurarea transferului tehnologic și implementarea de tehnologii noi.

Conform actului normativ, parcul este definit ca „*amplasament delimitat, în care se desfășoară activități de inovare, cercetare, dezvoltare experimentală, transfer de cunoștințe, transfer tehnologic al unor rezultate referitoare la un produs/serviciu/proces inovator obținute prin activități de cercetare dezvoltare inovare specifice domeniilor de specializare inteligentă, producție de serie/serie zero, individuală, precum și alte categorii de activități specifice domeniilor de specializare inteligentă*”.

Titlul de parc de specializare inteligentă este atribuit de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, cu respectarea condițiilor prevăzute în actul normativ.

Fondatori ai parcurilor inteligente pot fi autoritățile publice locale, asociațiile de dezvoltare intercomunitară, individual sau în asociere cu institute naționale de cercetare dezvoltare sau alte organizații publice de cercetare care înființează acest tip de parcuri.

Fondatorii parcului pot solicita finanțare din fonduri locale, de la bugetul de stat și din fonduri europene pe baza planului de dezvoltare al parcului.

Ordonanța prevede acordarea unor facilități fiscale, pentru constituirea, implementarea și realizarea unui parc de specializare inteligentă, printre care:

- deducerea de 100% a profitului repartizat pe surse de dezvoltare, conform prevederilor legale, pentru determinarea profitului impozabil necesar calculului impozitului pe profit datorat de către cei care realizează investiții în cadrul parcului de specializare inteligent;
- deducerea din profitul impozabil a unei cote de 50 % din valoarea investițiilor în parcul de specializare inteligentă, pentru societatea-administrator care realizează astfel de investiții în construcții sau reabilitări de construcții și în infrastructura necesară parcului și de racordare la rețeaua publică privind utilitățile;
- deducerea din profitul impozabil a unei cote de 100 % din valoarea investițiilor în parcul de specializare inteligentă, pentru agenții economici care au încheiate contracte de concesiune și/sau contracte de administrare și realizează investiții în clădiri și echipamente pentru de specializare inteligentă;
- reducerea în limita a 5 0% din valoare a redevenței datorate de către agenții care au realizat investiții în parcuri de specializare inteligentă, prin hotărâre a consiliilor;
- scutire de la plata impozitului pe clădire și pe teren.

Actul normativ reglementează condițiile pentru accesarea de fonduri europene nerambursabile pentru finanțare parcurilor de specializare inteligentă, având ca beneficiari fondatorii parcului, organizații de cercetare și întreprinderi parte din contractele subsidiare, sub condiția desemnării ca lider de parteneriat a unei entități înregistrate fiscal în România, cu sediul în regiunea în care se implementează parcul de specializare inteligentă.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Industria de soft cere cursuri obligatorii de TIC

Asociația Patronală a Industriei de Software și Servicii (ANIS) solicită ore obligatorii de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru toți liceenii.

Propunerea orelor obligatorii de TIC răspunde nevoii tot mai mari de specialiști în domeniu și de cetățeni pregătiți pentru o societate digitalizată.

Asociația a atras atenția asupra acestei nevoi după apariția ultimei propuneri a programei cadru de trunchi comun pentru liceu, în care orele nu sunt obligatorii.

Reprezentanții asociației patronale spun că România se situează pe ultimul loc la nivelul UE în ceea ce privește gradul de digitalizare a societății, **conform indicelui DESI**, ce integrează și o componentă de educație.

ANIS propune introducerea în trunchiul comun din curricula liceală ore obligatorii de TIC pentru toate tipurile de învățământ (teoretic, vocațional, tehnologic, profesional și tehnic), indiferent de profilul clasei, întrucât competențele de TIC sunt esențiale tuturor cetățenilor, iar IT-ul devine parte din toate industriile.

Asociația consideră necesară și actualizarea curriculei pentru cursurile de TIC, astfel încât să nu existe o suprapunere cu noțiunile din gimnaziu, ci să se asigure o completare a materiei predate.

Această propunere este asumată de România prin Planul Național de Redresare și Reziliență, componenta 15 pe Educație având o reformă dedicată în acest sens

cu obiectivul „*adaptarea cadrului legislativ pentru dobândirea competențelor digitale ale elevilor transdisciplinar*”.

Pentru asta este necesară elaborarea unui document cadru ce vizează îmbunătățirea competențelor digitale ale elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal.

În prezent, în piața de IT (fără segmentul comunicații) lucrează aproximativ 135.000 de specialiști.

Potrivit datelor Asociației, industria se confruntă cu un deficit de forță de muncă de 15.000 până la 20.000 de persoane anual, fără a lua în calcul nevoia de specialiști din alte industrii sau instituții ale statului.

Pe de altă parte, numărul absolvenților din facultățile de profil se situează la 7.000 – 8.000 pe an.

Totodată, industria de software și servicii contribuie cu aproximativ 6,2 % din PIB, ceea ce înseamnă aproximativ 13,6 miliarde de euro.

Datorită contextului pandemic din ultimii doi ani, industria de IT a cunoscut o creștere de peste 15% pe an. (industria înregistrează cea mai rapidă rată de creștere a angajaților în ultimii cinci ani, o creștere anuală de cca. 10.000 de persoane).

Pentru a reduce deficitul de forță de muncă din domeniu, ANIS crede că e nevoie de investiții în educație.

Astfel, Asociația a trimis Ministerului Educației propuneri de măsuri menite să sprijine sistemul educațional pentru creșterea competențelor elevilor și profesorilor în domeniul digital.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Acord privind reducerea de urgență a consumului de gaze naturale

Reprezentanții statelor membre la Bruxelles au convenit asupra unui plan de urgență pentru reducerea consumului de gaze, acordul fiind aprobat oficial și în cadrul Consiliului miniștrilor energiei și transporturilor.

Planul își propune să reducă riscurile care ar putea apărea în urma unei întreruperi complete a aprovizionării cu gaze rusești.

Acordul privind reducerea consumului de gaze, la care au ajuns marți statele membre ale Uniunii Europene, va asigura suficiente economii pentru o iarnă obișnuită, inclusiv dacă Rusia ar sista imediat livrările de gaze.

Planul, așa cum este propus de CE, prevede o reducere voluntară a consumului național cu 15 % între 1 august 2022 și 31 martie 2023.

Ar trebui creată posibilitatea de a declanșa o alarmă la nivelul UE în cazul unor blocaje ale aprovizionării și de a stabili obiective privind economisirea.

Față de primul draft al Comisiei, există mult mai multe excepții posibile și sunt mai multe obstacolele pentru introducerea unor obiective privind economisirea, care vor fi puse în aplicare de către Consiliul UE, astfel încât orice propunere a Comisiei pentru obiective obligatorii de economisire va necesita aprobarea unui grup de 15 din cele 27 de state membre.

În plus, acestea trebuie să reprezinte cel puțin 65 la sută din populația totală a Uniunii.

Excepțiile de la această regulă ar trebui să prevadă ca state membre precum Cipru, Malta și Irlanda nu ar trebui să fie obligate să economisească gaze atâta timp cât nu sunt conectate direct la sistemul de interconectare a gazelor din alt stat membru.

Discuțiile reprezentanților permanenți ai statelor membre au arătat că majoritatea țărilor consideră solidaritatea ca fiind extrem de importantă.

Cu toate acestea, pe lângă Ungaria (care a votat împotriva, alte trei state membre și-au exprimat recent rezerve majore față de planul Comisiei Europene.

Reuniunea miniștrilor europeni ai energiei vine în contextul în care Gazprom a anunțat o reducere a livrărilor către Europa prin gazoductul Nord Stream, estimată de presă ca fiind, estimată de presă ca fiind de 33 de milioane metri cubi pe zi.

(Sursa: www.euractiv.ro)

UE și Azerbaidjan își consolidează relațiile în domeniul energiei

Recent a avut loc o întâlnire la nivel înalt între Comisia Europeană și Azerbaidjan, în scopul de a consolida cooperarea existentă și a semna **un nou Memorandum de înțelegere privind un parteneriat strategic în domeniul energiei**.

Actualmente, UE și Azerbaidjan negociază și un nou acord cuprinzător, care va permite o cooperare consolidată într-o serie largă de sectoare, inclusiv diversificarea economică, investițiile, comerțul și valorificarea la maximum a potențialului societății civile, evidențiind totodată importanța drepturilor omului și a statului de drept.

Se urmărește nu numai consolidarea parteneriatului existent, care garantează aprovizionarea stabilă și fiabilă

cu gaze a UE prin coridorul sudic al gazelor, ci și punerea bazelor pentru un parteneriat pe termen-lung în sectorul eficienței energetice și al energiei curate, având în vedere că ambii parteneri urmăresc realizarea obiectivelor Acordului de la Paris.

Noul memorandum de înțelegere privind un parteneriat strategic în domeniul energiei include un angajament de a dubla capacitatea coridorului sudic al gazelor pentru ca, până în 2027, să se poată livra minimum 20 de miliarde de metri cubi anual către UE.

Acest aspect va contribui la obiectivele de diversificare cuprinse în planul REPowerEU și va ajuta Europa să pună capăt dependenței de gazul rusesc.

În baza cooperării consolidate din domeniul energiei, Azerbaidjanul își majorează livrările de gaze naturale către UE, de la 8,1 miliarde de metri cubi în 2021 la un volum estimat de 12 miliarde de metri cubi în 2022.

UE și Azerbaidjan au în comun obiectivul ambițios de a accelera dezvoltarea și implementarea capacității de producție și de transport al energiei din surse regenerabile, în scopul de a valorifica la maximum sinergiile dintre tranziția UE către o energie curată și vastul potențial neexploatat al Azerbaidjanului în domeniul energiei din surse regenerabile, în special sectorul energiei offshore.

Cele două părți admit, totodată, importanța angajamentului mondial referitor la metan și recunosc că este o responsabilitate colectivă ca lanțul de aprovizionare cu gaze naturale să fie cât mai eficient și mai benefic pentru climă și mediu.

Memorandumul sprijină crearea unor sisteme de colectare a gazelor naturale în absența cărora aceste gaze ar fi evacuate, arse sau eliberate în atmosferă.

Cooperarea va fi extrem de importantă și pentru a sprijini aderarea la acest angajament a Azerbaidjanului.

Reamintim faptul că, de mai multe luni, UE colaborează intens cu partenerii săi internaționali pentru a diversifica sursele de aprovizionare și a atenua creșterea prețurilor la energie.

În **strategia externă a UE în domeniul energiei** care însoțește **planul REPowerEU**, Comisia a recunoscut că coridorul sudic al gazelor joacă un rol-cheie în diversificarea surselor de aprovizionare a UE cu gaze naturale, îndeosebi în ceea ce privește țările din sud-estul Europei.

Comisia sprijină de mult timp extinderea coridorului sudic al gazelor ca fiind o contribuție majoră la garantarea unei aprovizionări sigure, fiabile și previzibile cu gaze naturale în Europa de Sud-Est și posibil și în Balcanii de Vest, prin gazoductul transadriatic.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Decarbonarea nu este posibilă fără energia nucleară

Ministrul Energiei și omologii lui din Bulgaria, Croația, Cehia, Finlanda, Franța, Ungaria, Polonia, Slovacia și Slovenia au făcut un apel considerând că fără energia nucleară, decarbonarea nu este posibilă.

Consolidarea ambiției de a lupta împotriva schimbărilor climatice trebuie să facă parte din planurile UE pentru autonomie strategică și energetică, deoarece agresiunea militară în Ucraina a forțat o regândire a sectorului energetic în Europa.

Încă din octombrie 2021, România apreciat că fără energia nucleară, decarbonarea nu este posibilă.

Dacă UE dorește să rămână pe calea decarbonizării și să ofere, în același timp, securitatea aprovizionării, apreciază oficialul român, e nevoie de o schimbare de atitudine față de energia nucleară.

Vor fi necesare volume mari de electricitate și hidrogen cu emisii scăzute de carbon pentru a satisface nevoile energetice ale industriei și societății și pentru a atinge obiectivul de neutralitate climatică până în 2050.

Cererea de energie electrică se va dubla în următorii 30 de ani și acum este momentul acțiunii.

Energia nucleară, ca sursă de energie cu producție în bandă și emisii scăzute de carbon, poate juca un rol esențial într-un mix energetic compatibil cu neutralitatea climatică, fără a recurge masiv la importurile de energie.

Este dovedit faptul că neutralitatea climatică și asigurarea securității aprovizionării vor necesita o investiție de 500 de miliarde de EURO în noi instalații de producție a energiei nucleare până în 2050.

Pentru a răspunde acestei provocări, nuclearul trebuie inclus în politicile Green Deal și REPowerEU, așa cum a fost previzionat în viziunea strategică europeană pe termen lung, Clean Planet for all, unde s-a afirmat clar că împreună cu sursele regenerabile, nuclearul are potențialul de a forma coloana vertebrală a unui sistem energetic european fără emisii de carbon.

Energia nucleară este capabilă să facă față diferitelor provocări.

În primul rând, nuclearul este capabil să asigure volumele necesare de energie electrică pentru creșterea electrificării și este o componentă cheie în găsirea unei soluții pentru a reduce dependența noastră de importurile de combustibili fosili din Rusia, îndeplinind totodată cele mai înalte standarde de siguranță.

În al doilea rând, având în vedere așa-numitele costuri de sistem și de echilibrare a sistemului electroenergetic, nuclearul este o sursă competitivă de energie, de care trebuie să se țină seama atunci când se iau în considerare scheme specifice de finanțare.

În ceea ce privește managementul deșeurilor radioactive, inclusiv din medicină sau din aplicații industriale, sunt disponibile tehnologii sigure pentru depozitare și eliminare; pentru deșeurile înalt radioactive, depozitele geologice de adâncime fiind considerate, pe baza cunoștințelor dobândite de industria nucleară, o soluție asigurată, iar tehnologia pentru construcție există.

Europa are nevoie de o strategie realistă privind producția de hidrogen și nu ar trebui să se bazeze în mare măsură pe importuri – ținând cont de provocările existente ale dependenței de importul de energie.

Ea trebuie să-și sporească capacitatea de a produce hidrogen cu emisii scăzute de carbon și să pună în aplicare un cadru adecvat pentru dezvoltarea hidrogenului produs folosind energia nucleară.

Primul pas este deja inclus în **actul delegat complementar privind Taxonomia**, care stabilește criteriile pentru construcția și funcționarea în siguranță a noilor centrale nucleare, inclusiv pentru producția de hidrogen, lucru care va face ca ecosistemul european de producție a hidrogenului să poată fi implementat rapid.

Pe baza celor menționate mai sus, miniștrii de resort se alătură poziției celor 20 de state reprezentând interesele lucrătorilor din domeniul energiei din mai multe țări care susțin includerea energiei nucleare în taxonomia UE ca fiind vitală pentru combaterea schimbărilor climatice și creșterea independenței energetice.

În contextul provocărilor menționate mai sus, Comisia Europeană ar trebui să-și extindă acțiunile în domeniul producției de energie din surse fără emisii de carbon și să aibă în vedere, în etapa următoare, actualizarea **Programul Ilustrativ în domeniul nuclear (PINC)**, în conformitate cu articolul 40 din Tratatul Euratom, care oferă o imagine de ansamblu asupra obiectivelor și investițiilor necesare de-a lungul întregului ciclu de viață al energiei nucleare.

(Sursa: www.euractiv.ro)

O nouă gaură în stratul de ozon

Deasupra regiunilor tropicale a fost identificată o nouă gaură din stratul de ozon, o subțiere a stratului atmosferic care protejează Pământul de radiația solară.

Noua gaură din stratul de ozon atinge dimensiuni de șapte ori mai mari decât cea, deja cunoscută, de deasupra Polului Sud - constatate tulburătoare ce reiese dintr-un studiu de la Universitatea din Waterloo, Canada.

Pentru a fi clasificată ca atare, o "gaură" în stratul de ozon este definită ca o zonă în care pierderea este mai mare de 25 %, comparativ cu regiunile stabile.

Cercetătorii au identificat o zonă în care stratul de ozon este cu 80 % mai subțire decât valorile standard.

Prin extensie, această gaură este de 7 ori mai mare decât cea din Antarctica și nu variază semnificativ, iar în condițiile în care tropicele găzduiesc jumătate din populația lumii, prezența acestei singularități este un motiv de îngrijorare globală.

Acest rezultat este deosebit de alarmant deoarece ozonul protejează suprafața pământului de radiațiile solare ultraviolete (UV).

Fără acest tip de ecranare, undele electromagnetice ale Soarelui pot provoca riscuri grave pentru sănătate, de exemplu creșterea riscului de a dezvolta cancer de piele sau formarea de cataracte, slăbind sistemul imunitar uman, expunerea la radiațiile ultraviolete putând fi dăunătoare ecosistemelor, atât terestre, cât și acvatice.

La mijlocul anilor 1970, s-a emis ipoteza că prezența substanțelor chimice industriale, cum ar fi clorofluorocarburile (CFC), ar fi putut cauza o epuizare a ozonului atmosferic, iar în 1985, în regiunea Polului Sud, a fost găsită o "gaură" de dimensiuni semnificative.

Interdicția utilizării poluanților a contribuit la încetinirea expansiunii subțierii, însă cu toate acestea, prezența O3 a continuat să scadă.

Datele preliminare sugerează că mai multe populații tropicale sunt deja expuse riscului de a experimenta consecințe negative din cauza radiațiilor, care ating niveluri mai mari decât se aștepta, găurile din ozonul tropical putând juca un rol important în răcirea și reglarea temperaturilor stratosferice.

Descoperirea s-ar putea dovedi crucială pentru o mai bună înțelegere a schimbărilor climatice globale.

(Sursa: <https://www.rador.ro/>)

Construcția de surse regenerabile de energie pe terenuri agricole

Guvernul României a înaintat o propunere de modificări legislative pentru construcția de instalații solare pe terenuri agricole, cu scopul de a permite implementarea proiectelor pentru stații solare, eoliene, biomasa, biolichide, biogaz, de stocare și stații de transformare, pe teritorii non-urbane, pe terenuri de categoria 3, 4 și 5.

Una dintre ideile principale ale guvernului român este folosirea acestor noi terenuri în două scopuri - generarea de energie și agricultură, în speranța că în acest fel va crește interesul și construcția de sisteme agrovoltaice.

Cu toate acestea, modificările propuse în legea din România vor fi pentru o perioadă limitată - 31 decembrie 2026.

Motivul pentru aceasta este stimularea investițiilor în cadrul bugetului UE pentru perioada 2021-2027 și creșterea absorbției fondurilor europene și fondurilor din Planul de Redresare al României.

Sistemele agrovoltaice sunt o combinație între utilizarea terenurilor agricole pentru agricultură, precum și pentru producerea de energie.

Potrivit diverselor studii, această abordare ar putea aduce beneficii culegerii diferitelor tipuri de plante și ar putea încetini rata de evaporare a apei din sol, precum și să protejeze împotriva grindinei.

Până acum, procesul de construire a SRE în zonele agricole din România a fost destul de complicat și confuz.

În primul rând, terenul trebuie pregătit, statutul să fie schimbat din „agricol” în „în scop de construcție”, astfel încât să poată începe pe acesta activitățile de construcție a centralelor SRE.

Pentru ca oricare dintre aceste lucruri să se întâmple, trebuie să treacă și un proces de aprobare de peste 9 luni.

În afară de asta, taxele pentru această transformare în România nu sunt deloc mici și se plătesc înainte de a exista vreă certitudine privind succesul final al proiectului.

Odată cu modificările propuse, acest proces este mult scurtat, nemaifiind nevoie de o transformare a teritoriului, care va putea fi folosit în scop dublu - agricultură și construcții.

Pe lângă taxe, acest lucru va economisi și taxele din viitoarea utilizare a terenurilor.

Schimbările propuse de Guvernul României vizează în primul rând stimularea absorbției fondurilor pentru a accelera tranziția energetică a țării către SRE.

De câțiva ani, România a accelerat ritmul transformării energetice, pentru că acolo se află unul dintre cele mai mari proiecte europene offshore - 1,9 GW de energie eoliană offshore.

Guvernul României intenționează să adauge 7 GW de capacitate SRE până în 2030, din care 3,7 solare.

Totuși, noile prevederi din lege au limitările lor, care se exprimă în dimensiunea teritoriilor urbane exterioare și sunt permise doar pe suprafețe de până la 50 de hectare.

Ceea ce va avea în sine un efect pozitiv și asupra costului de conectare la rețea a proiectelor fotovoltaice din țară.

(Sursa: <https://www.rador.ro/>)

Monitorizarea progreselor în materie de mediu și climă

Comisia a prezentat o listă de indicatori principali pentru monitorizarea progreselor înregistrate în direcția îndeplinirii obiectivelor UE în materie de mediu și climă până în 2030, precum și viziunea pe termen lung pentru 2050, „**O viață bună, în limitele planetei noastre**”.

În urma unor consultări intense cu părțile interesate și cu statele membre, noul cadru de monitorizare în contextul celui de **Al 8-lea Program de acțiune pentru mediu** urmărește să promoveze transparența și să îi informeze pe europeni cu privire la impactul politicii UE în domeniul climei și al mediului.

Politicile UE trebuie să asigure faptul că UE se înscrie din nou pe traiectoria către o viață și o activitate economică desfășurate în limitele planetei noastre. În acest sens, indicatorii reflectă progresele înregistrate în ceea ce privește bunăstarea de mediu, precum și aspectele economice și sociale.

Ca atare, acestea ar putea deschide calea pentru măsurarea sănătății economiilor și a societăților noastre pe baza bunăstării și dincolo de cel mai cunoscut indicator economic, PIB-ul.

Indicatorii principali urmează structura celui de Al 8-lea program de acțiune pentru mediu pe baza Pactului verde european și includ primii 2-3 indicatori cei mai relevanți din punctul de vedere al politicilor și cei mai solizi din punct de vedere statistic pentru fiecare dintre obiectivele prioritare tematice până în 2030, acoperind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, economia circulară, reducerea la zero a poluării și biodiversitatea.

În plus, pe listă sunt înscrși 5 indicatori pentru măsurarea progreselor înregistrate privind abordarea principalelor presiuni asupra mediului și a climei.

În conformitate cu obiectivele Pactului verde european, aceasta acoperă tranziția de care avem nevoie în anii următori către sisteme durabile pentru energie, industrie, mobilitate și alimente.

În plus, setul principal include indicatori pentru monitorizarea progreselor înregistrate către principalele condiții favorizante, acoperind finanțarea durabilă, principiul „poluatorul plătește” și eliminarea treptată a subvențiilor care dăunează mediului.

Ultimul capitol al cadrului de monitorizare include indicatori sistemici care urmăresc să surprindă progresele înregistrate în direcția celor trei dimensiuni ale bunăstării de mediu, pentru a acoperi, de asemenea, aspectele economice și sociale dincolo de protecția naturii.

Începând cu 2023, Comisia va prezenta anual un raport privind progresele înregistrate, pe baza bilanțului realizat de Agenția Europeană de Mediu, cu ajutorul indicatorilor principali selectați.

Raportul va facilita un schimb anual între Comisie, state și Parlament, care va avea loc în conformitate cu cel de Al 8-lea Program de acțiune pentru mediu.

În plus, Comisia va efectua programului – o evaluare la jumătatea perioadei în 2024 și o evaluare finală în 2029.

Comisia va continua să promoveze coerența dintre indicatorii principali ai celui de Al 8-lea program de acțiune pentru mediu și alte instrumente de monitorizare transversale, cum ar fi semestrul european și monitorizarea de către UE a obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Consolidarea industriei europene de apărare

CE a adoptat o propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a **Actului privind consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA)** pentru perioada 2022-2024.

După cum s-a anunțat în **Comunicarea comună din luna mai privind deficitul de investiții în domeniul apărării**, Comisia își respectă angajamentul de a institui un instrument al UE pe termen scurt care să consolideze capacitățile industriale europene de apărare prin achiziții publice în comun de către statele UE.

Instrumentul, care a fost solicitat de Consiliul European, urmărește să răspundă celor mai urgente și critice nevoi de produse din domeniul apărării, rezultate din agresiunea împotriva Ucrainei.

Comisia propune angajarea a **500 de milioane din bugetul UE pentru perioada 2022-2024**.

Instrumentul va stimula statele membre, într-un spirit de solidaritate, să achiziționeze în comun și va facilita accesul tuturor statelor membre la produsele din domeniul apărării de care au nevoie urgent.

Ea va evita concurența între state pentru aceleași produse și va facilita economiile de costuri.

Aceasta va consolida interoperabilitatea și va permite **bazei industriale și tehnologice de apărare europeană (EDTIB)** să își adapteze și să își intensifice mai bine capacitățile de producție pentru a furniza produsele necesare. Instrumentul va sprijini acțiuni ale unor consorții alcătuite din cel puțin trei state membre.

Acțiunile eligibile pot implica noi proiecte de achiziții publice în domeniul apărării sau extinderea celor lansate de la începutul războiului.

Căci statele membre au luat măsuri îndrăznețe prin transferarea către Ucraina a echipamentelor de apărare necesare de urgență.

Dar, în același spirit de solidaritate, UE le va ajuta să își refacă stocurile prin stimularea achizițiilor publice în comun, permițând industriei europene de apărare să răspundă mai bine acestor nevoi urgente.

În aceste condiții, propunerea de regulament privind EDIRPA reprezintă o etapă istorică în **instituirea uniunii europene a apărării**, sporind securitatea cetățenilor UE și transformând UE într-un partener puternic pentru aliați.

În special, instrumentul va încuraja cooperarea statelor în ce achizițiile publice în materie de apărare.

Acest lucru contribuie la solidaritatea, interoperabilitatea și eficiența cheltuielilor publice, previne excluderea (imposibilitatea statelor membre de a-și satisface cererea de produse din domeniul apărării din cauza unui vârf al cererii) și evită fragmentarea.

De asemenea, va stimula competitivitatea și eficiența bazei industriale și tehnologice de apărare europeană, în special prin accelerarea adaptării industriei la schimbările structurale, inclusiv intensificarea capacităților sale de producție, ca urmare a noului mediu de securitate cauzat de agresiunea în Ucraina.

Instrumentul va sprijini acțiuni care respectă existența unui consorțiu format din cel puțin trei state membre, extinderea cooperării existente sau o nouă cooperare în ceea ce privește achizițiile publice în comun ale celor mai urgente produse din domeniul apărării, cât și proceduri de achiziții care reflectă implicarea EDTIB.

Instrumentul va ține seama de activitatea **grupului operativ pentru achiziții publice comune în domeniul**

apărării instituit de Comisie și de Întălitul Reprezentant/șeful Agenției Europene de Apărare.

Grupul operativ facilitează coordonarea nevoilor de achiziții publice pe termen scurt ale statelor și colaborează cu ele și cu producătorii din domeniul apărării din UE în vederea sprijinirii achizițiilor publice în comun pentru refacerea stocurilor.

Răspunzând caracterului urgent al situației, în termen de șase săptămâni de la primirea solicitării din partea Consiliului European, Comisia a adoptat propunerea de regulament ca o chestiune de înaltă prioritate și o va transmite colegiuitorilor.

Comisia se bazează pe o adoptare rapidă pentru a fi în măsură, **până la sfârșitul anului 2022**, să sprijine statele membre în abordarea, prin cooperare, a celor mai urgente și critice nevoi ale acestora în materie de produse din domeniul apărării.

În plus, Comisia va propune un **regulament privind programul european de investiții în domeniul apărării (EDIP)**, care va servi drept punct de plecare pentru viitoarele proiecte comune de dezvoltare și de achiziții publice de mare interes comun pentru securitatea statelor membre și a Uniunii.

Să nu uităm, în acest sens, faptul că, confruntate cu noi provocări în materie de securitate, statele membre și-au anunțat intenția de a cheltui mai mult pentru apărare.

Cu toate acestea, fără o mai mare coordonare și cooperare, aceste investiții sporite implică riscuri semnificative, cum ar fi accentuarea fragmentării sectorului european de apărare de-a lungul frontierelor naționale, limitarea potențialului de cooperare pe parcursul întregului ciclu de viață al echipamentelor, intensificarea dependențelor externe, precum și obstrucționarea interoperabilității și a capacității de acțiune a forțelor armate ale statelor membre.

Alegerile făcute în privința achizițiilor pe termen scurt vor avea un impact pe termen mai lung asupra perspectivelor pieței EDTIB pentru următoarele decenii.

Prin urmare, este necesar ca Comisia să sprijine, în timp util și în mod specific, statele membre care doresc să își consolideze în comun capacitățile de apărare.

Din 2017, prin intermediul **PADR, EDIP și al Fondului european de apărare** a fost creat un nou cadru pentru cooperarea în privința cercetării și în domeniul apărării la nivel UE și transfrontalier.

Noul instrument, precum și viitorul instrument, vor acționa în concordanță cu Fondul european de apărare în valoare de 8 miliarde euro în ciclul de dezvoltare și achiziție de echipamente de apărare.

EDIRPA va completa, de asemenea, **Instrumentul european pentru pace (EPF)**, care a permis luarea unor măsuri îndrăznețe în finanțarea deciziei statelor membre de a furniza echipamente de apărare Ucrainei, cu un nivel de sprijin atingând 2 miliarde euro până în prezent, alocarea suplimentară fiind în curs de finalizare.

Deși EPF rambursează aceste transferuri, în prezent este necesar ca statele să fie sprijinite în ceea ce privește refacerea stocurilor epuizate de materiale și ca acest lucru să fie realizat în mod cooperativ.

Busola strategică pentru securitate și apărare, aprobată de Consiliu la 21 martie 2022, acoperă toate aspectele politicii de securitate și apărare și sporește nivelul de ambiție al UE în acest domeniu.

Prin pachetul privind apărarea din 15 februarie 2022, Comisia a făcut propuneri concrete pentru a sprijini punerea în aplicare a Busolei strategice.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Aprobarea Programelor Operaționale

Odată cu aprobarea variantei actualizate a Acordului de Parteneriat 2021–2027 (inclusiv cu observațiile formulate de Comisi) - în varianta de 44,7 miliarde euro, din care 31,1 miliarde euro alocare europeană și 13,6 miliarde euro contribuție națională - au fost aprobate și ultimele trei programe operaționale – **PO Sănătate, PO Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare și PO Tranziție Justă**, documentele fiind transmise Comisiei.

Astfel, a fost finalizată întreaga documentație necesară accesării fondurilor din Politica de Coeziune: toate cele 16 programe operaționale și Acordul de Parteneriat 2021–2017.

Programul Operațional Sănătate (POS) va avea o alocare totală de 3,88 miliarde de euro, din care aproximativ 2,274 miliarde euro sunt fonduri europene, iar cofinanțarea națională va fi de 1,606 miliarde euro.

Programul este structurat pe 7 priorități:

- Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive;

- Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate;

- Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate;

- Investiții pentru construirea spitalelor regionale;

- Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

- Digitalizarea sistemului medical;

- Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare 2021-2027 (POCIDIF) va avea o alocare totală de 2,2 miliarde de euro din care 1,65 miliarde de euro fonduri europene și 551,4 milioane de euro contribuția națională.

Prioritățile acestui program vor urmări:

- Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în România;

- Digitalizare în administrația publică centrală și mediu de afaceri;

- Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural.

POCIDIF va finanța intervenții dedicate:

- sectorului privat, colaborării public și privat în domeniul CDI, inclusiv competențe în domeniul CDI în vederea creșterii competitivității;

- proiectelor în domeniul tehnologiilor avansate/crearea de hub-uri de inovare în domenii de interes strategic;

- integrării ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional

- dezvoltării și rețehnologizării întreprinderilor, HUB-ul pentru ecosistemul de antreprenoriat;

- proiectelor privind adoptarea de tehnologii avansate în contextul transformării digitale

- adoptării digitalizării în beneficiul cetățenilor;

- digitalizării IMM-urilor prin Hub-urile de Inovare Digitală Europene din România.

Județele cele mai afectate de implementarea măsurilor de tranziție la neutralitatea climatică vor fi

sprijinite prin **Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)**, care a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ), elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș.

Cu o alocare totală de 2,53 miliarde de euro, din care 2,13 miliarde euro fonduri europene, programul vine să sprijine dezvoltarea sustenabilă a antreprenoriatului, pentru a se crea noi locuri de muncă durabile și cu un nivel atractiv de salarizare.

Vor fi adoptate măsuri prin care se va asigura accesul populației la programe de calificare/ recalificare, precum și la servicii de asistență și măsuri de incluziune activă, prioritare fiind nevoile persoanelor cu pregătire medie sau de bază, pentru care ocuparea locurilor de muncă va fi mai dificilă.

Tranziția la neutralitatea climatică este favorizată în egală măsură și de investiții care îmbunătățesc calitatea vieții și combat sărăcia energetică.

Toate investițiile POTJ vor contribui la tranziția la o economie cu emisii reduse de carbon (2050) și la atingerea țintelor de mediu aferente.

Conform MIPE, au fost transmise deja Comisiei Europene 13 Programe Operaționale Programele Operaționale prin care România va atrage fondurile alocate pentru perioada 2021-2027 și anume:

- Programul Operațional Asistență Tehnică 2021-2027 – 959 mil. euro

- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021 – 4,11 mld. euro

- Programul Operațional Transport 2021 – 2027 – 9,68 mld euro

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027 – 5,25 mld. euro

- Programul Operațional Educație și Ocupare 2021-2027 – 4,32 mld. euro

- Programul Operațional Regional Vest 2021-2027 – 1,17 mld. euro

- Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 – 1,57 mld. euro

- Programul Operațional Regional Sud-Vest Oltenia 2021-2027 – 1,20 mld. euro

- Programul Operațional Regional Nord-Vest 2021-2027 – 1,43 mld. euro

- Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 – 1,75 mld. euro

- Programul Operațional Regional Sud-Est 2021-2027 – 1,48 mld. euro

- Programul Operațional Regional Centru 2021 – 2027 – 1,38 mld. euro

- Programul Operațional Regional București-Ilfov – 1,46 mld. euro.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Dezvoltarea economică și utilizarea eficientă a fondurilor europene

Recent au fost adoptate o serie de acte normative, respectiv **Ordonanța de urgență privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și apă uzată** finanțate din fonduri europene și pentru modificarea unor acte normative și **Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului** pentru perioada 2022-2030.

Prevederile cuprinse în Ordonanța de urgență privind unele măsuri pentru proiectele de infrastructură de apă și apă uzată sunt menite să asigure eliminarea blocajelor în derularea proiectelor de apă și apă uzată finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM), în condițiile în care Acordul de parteneriat prin care se stabilesc programele operaționale pentru perioada 2021 – 2027 urmează a fi semnat.

Actul normativ asigură cadrul procedural și mecanismul financiar pentru tranziția de la finanțarea proiectelor de apă – canal prin Programul Operațional Infrastructură Mare la finanțarea acestora prin Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD).

În acest moment, valoarea proiectelor de apă și apă uzată aflate într-un stadiu avansat de pregătire este de 2,3 miliarde de euro, fiind necesară asigurarea sursei de finanțare pentru inițierea demersurilor în domeniul achizițiilor sectoriale, până la aprobarea PODD.

De asemenea, actul normativ extinde domeniile care beneficiază de reglementare specială, respectiv infrastructura de transport sau de transport de interes național sau european, infrastructură majoră apă-apă uzată și deșeuri.

Ordonanța de urgență reglementează și situația suprapunerilor de lucrări finanțate din fonduri europene prin programe operaționale distincte.

Pentru proiectele de infrastructură din sectorul de apă și apă uzată și proiectele care au ca obiect infrastructura rutieră realizate integral sau în parte pe același amplasament, se dispune obligația autorităților locale de a corela graficul de execuție a infrastructurii rutiere cu graficul de execuție a rețelelor de apă și apă uzată la emiterea autorizației de construire, sub sancțiunea de a suporta în tot sau în parte costurile generate de lipsa de corelare.

Prin actul normativ se stabilesc condițiile de decontare din fonduri europene a cheltuielilor efectuate pentru lucrările executate în regie proprie pe sectorul de apă și apă uzată în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 și condițiile în care beneficiarul POIM poate recurge la execuția de lucrări în regie proprie în cadrul unui proiect – la un progres fizic de cel puțin 65 % la momentul rezilierii sau încetării și mai puțin de 100 mil. lei pentru restul de executat.

Sunt introduse prevederi care permit finanțarea investițiilor de apă – canal pentru localitățile sub 2000 de locuitori – proiecte neeligibile prin POIM.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate prin POIM, dar neeligibile în POIM, pot fi suportate din bugetul PNRR, dacă acestea îndeplinesc condițiile de eligibilitate.

De asemenea, ordonanța de urgență permite depunerea cererilor de finanțare în domeniul digitalizării și producerii de energie verde din surse regenerabile, în cadrul apelului de proiecte destinat realizării infrastructurii proiectelor de apă și apă uzată.

Strategia de dezvoltare economică, socială și de mediu a Văii Jiului pentru perioada 2022-2030 propune

reconfigurarea socio-economică a celor 6 unități administrativ-teritoriale (UAT) din județul Hunedoara: orașele Uricani, Aninoasa și Petrila, respectiv municipiile Lupeni, Vulcan și Petroșani. Administrativ, microregiunea nu are zone rurale, încorporate în municipii și orașe.

Măsurile propuse în Strategie vizează:

- Crearea unui climat socio-profesional dinamic și performant pentru optimizarea standardelor de viață și asigurarea tranziției Văii Jiului spre economia verde;

- Crearea unui mediu economic diversificat, axat pe consolidarea creșterii și competitivității IMM-urilor cu activități și produse cu valoare adăugată mare, susținut de inițiative în favoarea inovației și a antreprenoriatului local;

- Dezvoltarea coerentă și durabilă a turismului, culturii, activităților sportive și de agrement și a industriilor creative în Valea Jiului, prin stimularea producătorilor și creatorilor locali, punerea în valoare a patrimoniului natural, cultural, industrial și social și conectarea cu regiunile învecinate;

- Dezvoltarea durabilă a mobilității urbane multi-modale, prin asigurarea accesibilității în toate zonele microregiunii prin consolidarea conectivității dintre localități și zonele învecinate, ceea ce va facilita noi oportunități de dezvoltare pentru toate industriile din Valea Jiului.

Bugetul din fonduri europene alocat pentru proiectele care țin de infrastructură, crearea de locuri de muncă și atragere de investiții în zonă este de peste 230 de milioane de euro.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Programele de finanțare a investițiilor transfrontaliere

Recent a fost aprobat memorandumul cu tema „*Aprobarea, de către România, a Programului INTERREG VI-A NEXT România-Ucraina, semnarea scrisorii de angajament, în vederea transmiterii spre negociere cu Comisia Europeană, precum și mandatarea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației să realizeze modificările necesare în urma procesului de negociere cu Comisia Europeană și să retransmită documentul către Comisia Europeană*”.

În perioada 2021-2027, cele 3 programe vor finanța proiecte de cooperare în domeniul precum situații de urgență, educație, sănătate, inovare, cercetare, protecția naturii, schimbări climatice, prevenirea riscurilor, cultură, turism, siguranță, securitate și bună guvernare.

Bugetul **programului România-Ucraina** este de 54.050.004 de euro, iar investițiile pot fi realizate în județele Satu Mare, Maramureș, Suceava, Botoșani, Tulcea și oblasturile Zakarpattia, Cernăuți, Odesa și Ivano-Frankivsk.

Programul România-Republica Moldova are un buget de 77.298.439 de euro, fiind eligibile județele Botoșani, Iași, Vaslui, Galați și teritoriul moldovean.

Bugetul total al **Programului Interreg VI-B NEXT Bazinul Mării Negre 2021-2027** este de 72.275.137 de euro, în aria eligibilă fiind incluse Armenia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România (regiunea SE), Turcia și Ucraina.

În perioada 2021-2027, România participă la cele 3 programe, având rol de Autoritate de Management, Secretariat Comun și Autoritate de Audit.

Programele vor fi înaintate Comisiei Europene spre aprobare în perioada următoare.

(Sursa: www.gov.ro)

Programul IPA România-Serbia

Comisia Europeană a aprobat Programul (Interreg VI-A) IPA România-Serbia, care este primul Program de acest fel din Uniunea Europeană aprobat până în prezent.

Totodată, Programul (Interreg VI-A) IPA România-Serbia este și primul Program cu finanțare europeană din cadrul Politicii de Coeziune 2021-2027 transmis de către România Comisiei Europene, pentru care rolul de Autoritate de Management este îndeplinit de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației - MDLPA.

Astfel, având în vedere aprobarea, de către Comisia Europeană a Programului (Interreg VI-A) IPA România-Serbia 2021-2027, Comitetul de Monitorizare va demara, în perioada imediat următoare, consultările asupra documentelor necesare lansării primului apel pentru propuneri de proiecte.

În perioada 2021-2027, MDLPA este Autoritate de Management pentru Programul (Interreg VI-A) IPA România-Serbia 2021-2027, care va avea un buget de 87.725.681 euro și va finanța proiecte privind protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice, sănătate și educație, turism și cultură, managementul frontierei.

Finanțarea pentru aceste priorități va fi de 85 % din Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA III), 13% va fi cofinanțarea națională, asigurată de către statul român, iar contribuția proprie va fi de 2 % pentru beneficiarii români.

Beneficiarii sârbi vor asigura cofinanțarea de 15 % integral din contribuția proprie.

În aria eligibilă sunt cuprinse trei județe din România (Timiș, Caraș-Severin și Mehedinți) și șase districte din Serbia (Severno Banatski, Srednje Banatski, Južno Banatski, Braničevski, Borski și Podunavski).

Pentru asigurarea unui cadru transparent de colaborare instituțională, începând cu luna octombrie 2019, MDLPA a organizat consultări cu actorii-cheie din aria Programului și a postat pe site-ul www.romania-serbia.net, pentru consultare publică, toate documentele aferente procesului de programare.

(Sursa: <https://www.mdlpa.ro/>)

Regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru programarea 2021-2027

Guvernul a aprobat **Memorandumul de înțelegere privind Sprijinul pentru Implementarea Proiectelor între Guvernul României și Banca Europeană de Investiții (BEI)**, document ce stabilește elementele generale ale colaborării pentru îmbunătățirea implementării proiectelor finanțate din fonduri europene în perioada de programare 2021-2027.

Astfel, asistența tehnică acordată României de BEI va viza **sprijin pentru creșterea capacității administrative a autorităților de management, organismelor intermediare și a altor beneficiari publici** pentru identificarea, pregătirea și implementarea proiectelor, sprijin pentru gestionarea procesului de închidere a Programelor Operaționale finanțate în cadrul perioadei 2014 – 2020, consultanță pentru echipele de proiect și departamentele implicate în pregătirea, gestionarea și implementarea proiectelor, training, sprijin pentru identificarea aspectelor legate de guvernare, simplificarea și eficientizarea cadrului legislativ și de reglementare național aferent absorbției fondurilor UE și sprijin pentru îndeplinirea condițiilor favorizante.

De asemenea, se va acorda **sprijin pentru implementarea programelor operaționale**: monitorizare, evaluare, pregătire și implementare, asigurarea unor experți care să sprijine pregătirea și implementarea proiectelor, sprijin metodologic pentru pregătirea ghidurilor necesare pentru implementarea proiectelor.

De asemenea, conform Memorandumului, Guvernul României va putea solicita BEI servicii în orice alt sector sau domeniu.

Fondurile necesare finanțării proiectelor de asistență tehnică se asigură în condițiile prevederilor privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027.

În perioada 2014-2020, România a beneficiat de asistență tehnică prin Memorandumurile de înțelegere semnate cu BEI, Banca Mondială și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Au fost aprobate și **regulile de eligibilitate a cheltuielilor**, în limitele trasate de regulamentele europene și de conținutul programelor operaționale

Tot s-a stabilit legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă.

Actul normativ prevede atât regulile generale ce trebuie îndeplinite ca o cheltuială să fie eligibilă, cât și regulile specifice pentru unele categorii de cheltuieli (contribuția în natură, amortizarea, leasingul, cheltuielile cu achiziția de terenuri și autovehicule sau mijloace de transport) și categoriile de cheltuieli neeligibile.

Sunt prevăzute și regulile care vizează modalitatea de efectuare și de justificare a unei cheltuieli pentru a fi eligibilă în limitele trasate de regulamentele europene, precum și de conținutul programelor operaționale.

În ceea ce privește operațiunile care intră sub incidența ajutorului de stat, se prevede că o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ reglementările hotărârii de Guvern, precum și condițiile de eligibilitate specifice tipului de ajutor de stat aplicabil, în cazul aceluiași obiect al reglementării prevalând regulile ajutorului de stat.

Sunt incluse și prevederi referitoare la condițiile în care cheltuiala aferentă TVA este eligibilă.

Actul normativ mai stabilește obligația autorităților de management de a asigura verificarea respectării condițiilor aplicabile în procesul de evaluare a cererilor de finanțare, în procesul de contractare aferent încheierii contractului/decizie de finanțare și de verificare a cererilor de rambursare.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Majorarea prefinanțării pentru statele membre

Comisia Europeană a adoptat „Asistența flexibilă pentru teritorii (FAST-CARE)”, un nou pachet care extinde sprijinul deja acordat în cadrul Acțiunii de coeziune pentru refugiații din Europa (CARE), oferind sprijin și flexibilitate suplimentare în materie de finanțare în cadrul politicii de coeziune.

Inițiativa CARE a mobilizat investiții în domeniul locuințelor, al îngrijirilor de sănătate, al serviciilor de traducere sau al formării atât pentru persoanele strămutate, cât și pentru țările-gazdă.

Cu toate acestea, pe măsură ce nevoile continuă să crească, Consiliul European, Parlamentul European și regiunile UE au solicitat Comisiei să prezinte noi inițiative în cadrul financiar multianual pentru a sprijini eforturile statelor membre în această privință.

FAST-CARE răspunde acestor solicitări oferind mai multă flexibilitate pentru implementarea investițiilor din cadrul politicii de coeziune și contribuind, de asemenea, la atenuarea impactului întâzierilor înregistrate în implementarea proiectelor finanțate de UE, sub efectul combinat al pandemiei, pe de o parte, și al costurilor ridicate ale energiei, al deficitului de forță de muncă și al penuriei de materii prime, cauzate de război, pe de alta.

Pachetul introduce trei modificări ale legislației privind politica de coeziune din perioada 2014-2020 și 2021-2027, având scopul de a accelera și a simplifica sprijinul oferit de statele membre pentru integrarea resortisanților din țările terțe și, în același timp, de a susține în continuare redresarea regiunilor în urma pandemiei de COVID-19:

Astfel, plățile de prefinanțare sunt majorate cu o sumă adițională de 3,5 miliarde euro, care urmează să fie plătită în 2022 și în 2023, ceea ce le va permite tuturor statelor să beneficieze rapid de lichidități suplimentare.

Această sumă se adaugă plăților de prefinanțare în valoare de 3,5 miliarde euro efectuate deja în cadrul REACT-EU începând din martie 2022.

Posibilitatea cofinanțării de 100 % din partea UE în perioada 2014-2020 este în prezent extinsă la măsurile care promovează integrarea socioeconomică a resortisanților din țările terțe, ea fiind și la programele din perioada 2021-2027.

Statele membre pot majora cuantumul costurilor unitare simplificate pentru acoperirea nevoilor de bază ale refugiaților de la 40 euro (cât prevede CARE) la 100 euro pe săptămână pe persoană și pot solicita rambursarea acestor costuri pentru o perioadă de până la 26 săptămâni, în loc de 13 săptămâni cât este în prezent, lucru ce permite o mai mare simplificare a utilizării fondurilor destinate refugiaților.

Posibilitatea de finanțare încrucișată între Fondul european de dezvoltare regional și Fondul social european (FSE), acordată deja în cadrul CARE, va fi extinsă și la Fondul de coeziune.

Ceea ce înseamnă că Fondul de coeziune poate, la rândul său, să mobilizeze în prezent resurse pentru a aborda consecințele provocărilor în materie de migrație.

Cel puțin 30 % din resursele mobilizate cu ajutorul flexibilităților oferite ar trebui alocate operațiunilor gestionate de autoritățile locale și de organizațiile societății civile care își desfășoară activitatea în cadrul comunităților locale, astfel încât cei care suportă întreaga povară a eforturilor să beneficieze de un sprijin adecvat.

Cheltuielile aferente operațiunilor care abordează provocările în materie de migrație pot fi în prezent declarate retroactiv pentru rambursare, chiar dacă operațiunea a fost deja finalizată.

Programele pot sprijini operațiuni în afara zonelor geografice pe care le acoperă, cu condiția ca operațiunile respective să se desfășoare pe teritoriul statului vizat.

Acest lucru va permite canalizarea sprijinului acolo unde este cea mai mare nevoie de el, întrucât refugiații se deplasează adesea pe teritoriul statelor membre.

Proiectele în valoare de peste 1 milion euro (de exemplu cele din sectorul construcțiilor) care au fost sprijinite în cadrul programelor din perioada 2014-2020, dar care nu au putut fi finalizate la timp din cauza creșterii prețurilor, a penuriei de materii prime și a deficitului de forță de muncă, pot fi sprijinite, în continuare, în cadrul programelor din perioada 2021-2027.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

1 milion de carduri pentru persoanele dezavantajate

MIPE a început distribuția primelor carduri de ajutoarele sociale de 250 de lei, acordate o dată la două luni, până la finalul anului, prin programul „Sprijin pentru România”, pentru 2,5 milioane de români.

Odată distribuite, cardurile vor fi alimentate în 7-10 zile de la momentul în care este primit de beneficiar, ulterior intervalul reducându-se la 3-5 zile.

Mecanismul de distribuție a cardurilor prevede trei etape - producția cardurilor de către unitățile emitente (imprimarea datelor beneficiarilor și inserarea CIP-ului), distribuția la nivel național de către Poșta Română și încărcarea valorică a cardurilor.

Listele cu beneficiari sunt stabilite de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, care le va actualiza lunar.

Voucherele se încarcă o dată la două luni, până la finalul anului, iar aceste sume sunt valabile 12 luni de la data încărcării lor.

Când sunt distribuite, cardurile sunt însoțite de scrisori cu instrucțiuni de utilizare (inclusiv codul PIN), detalii despre magazinele unde se pot utiliza cardurile și un număr de telefon pentru cazuri de probleme.

Cardurile pot fi folosite doar de către beneficiari. În cazuri excepționale, în care beneficiarul nu se poate deplasa la operatorii economici pentru a utiliza ajutorul, atunci poate încredința tichetele unei persoane apropiate, dar doar împreună cu actul de identitate.

De voucherele sociale beneficiază pensionarii din sistemul public de pensii, pensionarii aflați în evidența caselor de pensii sectoriale și beneficiarii de drepturi prevăzute de legi cu caracter special, plătite de casele teritoriale de pensii/casele de pensii sectoriale, ale căror venituri nete lunare proprii sunt mai mici sau egale cu 1.500 lei, persoanele încadrate în grad de handicap grav, accentuat sau mediu, ale căror venituri nete lunare proprii sunt mai mici sau egale cu 1.500 lei, familiile cu cel puțin 2 copii în întreținere, ale căror venituri nete lunare pe membru de familie sunt mai mici sau egale cu 600 lei, cele monoparentale ale căror venituri nete lunare pe membru de familie sunt mai mici sau egale cu 600 lei, cele care au stabilit dreptul la ajutorul social în condițiile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat și persoanele fără adăpost.

MIPE poartă negocieri cu reprezentanții Comisiei Europene pentru a oferi acest sprijin până în 2027.

(Sursa: www.mfe.gov.ro)

Modificări la Codul fiscal

Guvernul a adoptat forma modificată a Codului fiscal, măsurile urmând să intre în vigoare la începutul august, iar altele la începutul anului viitor.

Guvernul a considerat că, la acest moment, având în vedere situația complicată prin care trecem, nu este oportun și nici necesar să facă ajustări radicale de mediu fiscal, ci este bine să-și continue traiectoria de susținere și de consolidare a mediului de afaceri onest.

Dar există măsuri fiscale foarte mult timp amânate, fapt care a determinat intrarea României într-o procedură de deficit excesiv în anul 2020.

De aceea, era nevoie de o ajustare echilibrată, între nevoia de a sprijini economia și cetățenii și a proteja capitalul românesc, dar și veniturile salariaților și de a continua, totuși, într-o zonă sustenabilă de asigurare a unui echilibru fiscal-bugetar pe termen mediu și lung.

În urma dialogului preliminar avut cu mediul de afaceri și mediul asociativ, dar și în partea de discuții politice i au fost luate o serie de decizii, care au fost prezentate în transparență decizională pentru modificarea Codului fiscal.

Printre modificările care vor intra în vigoare de la 1 august se numără majorarea accizelor la tutun și alcool și reducerea pragului pentru acordarea facilităților fiscale în industria alimentară și în domeniul construcțiilor.

O diminuare a plafonului pentru care se acordă facilități la construcții și industria alimentară de la 30.000 de lei la 10.000 de lei, începând cu data de 1 august, o ajustare a accizelor la tutun, inclusiv tutun încălzit, începând cu data de 1 august, dar și la alcool, având în vedere faptul că aceste accize, la tutun, nu au fost actualizate în acest an.

Necesitatea unui calendar predictibil de 5 ani pentru accize și pentru alcool, faptul că nu au fost ajustate încă din 2015, o eliminare a facilităților privind deductibilitățile la tranzacțiile imobiliare și revenirea la impozitarea la valoarea reală.

Alte modificări ale Codului fiscal, cu aplicare din ianuarie 2023, vizează un impozit de 1 % pe cifra de afaceri pentru sectorul HoReCa, fiind astfel eliminat impozitul specific, și scăderea pragului pentru microîntreprinderi la 500.000 de euro.

Impozitul pe dividende urmează să fie majorat la 8 %, de la 5 % în prezent.

La capitolul TVA, se are în vedere majorarea la 19 % a cotei pentru băuturile pe bază de îndulcitori sau zahăr în timp ce pentru serviciile de restaurant, cazare și catering se va reveni la cota de 9 %.

Pe partea de venituri impactul financiar este de 1,19 miliarde de lei în 2022 și de peste 10,5 miliarde în 2023.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Cadru de reglementare pentru criptoactive

Comisia salută acordul politic la care au ajuns Parlamentul European și Consiliul cu privire la propunerea Comisiei de regulament privind piețele criptoactivelor („**MiCA**”).

Acest acord marchează o etapă importantă în punerea în aplicare a **pachetului Comisiei privind finanțele digitale** din septembrie 2020, UE numărându-se printre primele jurisdicții importante din lume care elaborează un cadru de reglementare cuprinzător pentru criptoactive.

El va proteja consumatorii, integritatea pieței și stabilitatea financiară și va oferi un cadru juridic clar în UE, care va permite continuarea inovării pe o bază sigură și solidă.

Cadruul MiCA acoperă criptoactivele care nu sunt deja reglementate de alte acte legislative financiare ale UE.

Pentru „criptomonedele stabile” (*stablecoins*), acordul prevede cerințe stricte privind înființarea, autorizarea și gestionarea rezervelor, inclusiv supravegherea de către UE a „criptomonedelor stabile” semnificative, care sunt importante din punct de vedere sistemic.

Prestatorii de servicii de criptoactive vor trebui, de asemenea, să fie autorizați în UE, după care vor fi în măsură să își furnizeze serviciile în întreaga Uniune utilizând pașaportul UE.

Comisia salută, de asemenea, acordul politic la care au ajuns colegiitorii cu privire la propunerea sa de modificare a **Regulamentului privind transferul de fonduri (TFR)**.

Acordul prevede obligația tuturor prestatorilor de servicii de criptoactive implicați în transferurile de criptoactive de a colecta date privind inițiatorii și beneficiarii transferurilor de criptoactive pe care le operează și de a le pune la dispoziția autorităților competente responsabile de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

Aceste norme noi vor îmbunătăți semnificativ monitorizarea și trasabilitatea transferurilor de criptoactive și vor asigura conformitatea cu măsurile relevante din recomandările **Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI)**.

Propunerile vor aduce piețele crypto în spațiul reglementat și vor aborda riscurile legate de protecția consumatorilor, integritatea pieței, stabilitatea financiară și criminalitatea financiară.

În același timp, MiCA le va oferi securitate juridică participanților la piață și va promova inovarea în cadrul pieței unice cu un nou pașaport UE pentru prestatorii de servicii criptografice.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

25 de ani de Parteneriat Strategic România - SUA

Parteneriatului Strategic dintre România și Statele Unite ale Americii a împlinit 25 de ani, oficialii români fiind optimiști cu privire la viitorul relațiilor dintre părți.

De altfel, se apreciază că Parteneriatul Strategic cu SUA a avut un rol determinant în transformarea democratică a țării noastre și a condus la extinderea cooperării bilaterale și în plan internațional, la consolidarea relației transatlantice și la întărirea legăturilor dintre cele două popoare.

Soliditatea Parteneriatului Strategic cu Statele Unite ale Americii a fost demonstrată constant în decursul ultimelor ani, inclusiv prin suplimentarea prezenței trupelor americane în România

Această soliditate este completată de o cooperare tot mai dinamică în multiple domenii, un exemplu fiind sectorul energetic, inclusiv cel nuclear civil, prin proiectul fanion care vizează dezvoltarea în România a unei centrale bazate pe tehnologia Reactoarelor Modulare Mici (SMR).

În ultimii 25 de ani, România a demonstrat voința și capacitatea de a contribui semnificativ la obiectivele comune de pe agenda bilaterală româno-americană, devenind cel mai constant și de încredere aliat al Statelor Unite în regiune.

Războiul declanșat împotriva Ucrainei, situația de securitate din regiunea noastră și consecințele grave ale acestui război la nivel global și în sectoare cheie ne determină să acționăm împreună, mai uniți ca niciodată, pentru a găsi soluții, în plan bilateral sau euroatlantic, pentru a consolida și proteja valorile, securitatea și reziliența societăților.

Înainte de toate, însă, Parteneriatul Strategic este despre oameni, despre legăturile interumane.

Un obiectiv comun asumat ca parte a acestei dimensiuni de cooperare este includerea României în Programul Visa Waiver, iar ambele părți depun eforturi pentru îndeplinirea sa.

Parteneriatul Strategic cu Statele Unite marchează începutul consacării orientării occidentale a României și integrării sale în structurile europene și euro-atlantice.

Părinții și bunicii au trăit cu poveștile și așteptarea sosirii americanilor în România pentru a ne elibera de ocupația ruso-sovietică.

Un regim străin României a dominat țara noastră 45 de ani, după al Doilea Război Mondial, și a adus multă suferință și alterare a societății românești.

Parteneriatul Strategic cu Statele Unite s-a vrut un simbol al faptului că România nu a fost uitată în primul val al extinderii NATO și că pasul său decisiv și garanțiile de securitate vor veni.

Dar Parteneriatul Strategic a fost și un instrument eficient de consolidare a cooperării bilaterale în domenii de interes reciproc, precum promovarea valorilor transatlantice, apărare și securitate, economie și comerț, energie, educație.

Dezvoltarea Parteneriatului Strategic pe toate dimensiunile sale de cooperare a devenit o prioritate a României, cu atât mai mult când, după Summit-ul NATO de la Madrid, Statele Unite sunt principalul contributor la securitatea și apărarea comună aliată în România.

Dar Parteneriatul Strategic nu s-a rezumat doar la dimensiunea de apărare, securitate și cooperare strategică prin decizia Statelor Unite de consolidare a prezenței militare în România.

Evoluțiile importante înregistrate recent în cadrul oferit de acest Parteneriat cuprind și aprofundarea cooperării în domeniul energetic, creșterea comerțului bilateral, care a atins în 2021 un nou maxim istoric, precum și transferul tehnologic de ultimă generație.

Toate acestea reflectă angajamentul comun pentru aprofundarea Parteneriatului Strategic și în celelalte componente care apropie țările și garantează stabilitatea și echilibrul economic în perioadă de crize suprapuse și război în vecinătatea frontierelor țării.

Notabile sunt și progresele substanțiale realizate recent în proiectele de dezvoltare a Centralei de la Cernavodă și de construire a primei centrale din regiune bazată pe tehnologia americană a reactoarelor modulare mici – SMR.

România va continua să-și consolideze apărarea și reziliența pentru a se afirma ca un aliat solid și de încredere al SUA în regiune, pilon de stabilitate pentru flancul Estic al NATO și UE, precum și un susținător ferm al unității transatlantice și un apărător activ al sistemului internațional bazat pe reguli și valori, care reprezintă garanții ferme pentru soluționarea războiului, stabilitatea globală, pacea și prosperitatea la nivel mondial.

Guvernele României și Statelor Unite și-au asumat obiectivul comun al includerii României în Programul Visa Waiver, iar Programul Fulbright al Statelor Unite reprezintă o punte de legătură între mediile academice din țările noastre, oferind de-a lungul celor peste 75 de ani de activitate în România un cadru de cooperare care a facilitat o mai bună cunoaștere între societăți.

Legat de eveniment, Ambasada României la Washington a marcat ziua prin două inițiative - expunerea unui semn grafic în cea mai circulată zonă din capitala americană - The Mall și lansarea unui website dedicat celor mai importante momente pentru relația dintre state.

Website-ul poate fi accesat la adresa www.romania-usa.ro și prezintă atât momente diplomatice cheie pentru dezvoltarea relației bilaterale dintre România și Statele Unite, care a debutat începând cu anul 1880, cât și detalii despre cei mai importanți piloni ai parteneriatului, evenimentele dedicate acestui an aniversar, precum și cele mai recente știri legate de evoluția relațiilor diplomatice.

Site-ul prezintă o hartă a comunităților românești din Statele Unite și conține materiale foto și video inedite, care au valoarea unor documente istorice și își propune să devină o platformă de informare și conectare a românilor și americanilor.

Reamintim că Parteneriatul strategic dintre România și Statele Unite ale Americii a fost lansat la 11 iulie 1997, cu prilejul vizitei la București a președintelui S.U.A., Bill Clinton.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Aderarea României la OCDE

Recent a avut loc ședința Comitetului Interministerial pentru coordonarea aderării la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE și a fost analizat stadiul pregătirii României în cadrul procesului de aderare, demarat oficial după primirea Foii de parcurs adoptate de Consiliul miniștrilor OCDE.

O temă vizează elaborarea Memorandumului inițial pentru asumarea standardelor practice de organizația ai cărei membri dețin 70 % din producția și comerțul globale și 90 % din nivelul mondial al investițiilor străine directe.

S-a dispus ca toate instituțiile cu atribuții în domeniu să își asume responsabilitățile ce le revin în procesul de aderare, atât prin elaborarea cadrului normativ adecvat, cât, mai ales, prin aplicarea reformelor, subliniindu-se, în acest sens, importanța corelării demersurilor cu cele de implementare a reformelor din PNRR.

Folosindu-se procedurile de lucru care sunt deja standarde recunoscute la nivelul partenerilor din statele dezvoltate, se va putea oferi cetățenilor o mai bună funcționare a instituțiilor publice, iar mediului de afaceri un cadru mai predictibil.

Aderarea la OCDE va dinamiza ritmul atragerii de investiții străine, crescând nivelul de credibilitate și atractivitate, guvernul derulând, în acest sens, o serie de consultări cu mediul de afaceri și societatea civilă pentru a include propunerile și inițiativele acestora în procesul național de aderare la OCDE.

Foia de Parcurs fixează termenii, condițiile și etapele procesului de aderare a României la Organizație și urmărește alinierea legislației, politicilor și practicilor interne cu cele ale OCDE.

Documentul menționează comitetele sectoriale care vor evalua conformitatea cu legislația și practicile OCDE, principiile care vor ghida activitatea acestora, precum și maniera în care se vor desfășura discuțiile cu autoritățile române.

Foia accentuează importanța valorilor comune, a viziunii și a priorităților împărtășite cu Organizația, ca elemente esențiale pe întreaga durată a procesului de aderare, inclusiv în etapa finală a obținerii statutului de membru OCDE.

Adoptarea Foii de Parcurs reprezintă o etapă-cheie în procesul de aderare a României la OCDE, considerată un obiectiv important al politicii externe, ce consolidează traiectoria progresului și dezvoltării economice.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Aderare la UE a Albaniei și Macedoniei de Nord

Cele două țări au primit luni undă verde pentru a începe negocierile de aderare cu Uniunea Europeană.

În acest sens, Macedonia de Nord a rezolvat o dispută de lungă durată cu Bulgaria, ceea ce a permis un vot favorabil din partea statelor membre UE în privința aderării celor două state balcanice la Uniune.

Macedonia de Nord a primit statutul de candidat încă din 2005, dar timp de mulți ani nu a putut începe negocierile de aderare din cauza opoziției Greciei.

Atena a renunțat la veto după acordul de la Prespa, din 2018, când Republica Macedonia și-a schimbat numele, a cunoscut Soarele de la Vergina de pe steagul său și a renunțat la „elenizarea” istoriei sale.

După Prespa, Franța a blocat deschiderea negocierilor de aderare cu Skopje și Tirana până când la nivelul UE urma să fie convenită o nouă metodologie pentru extinderile viitoare.

Următorul obstacol a fost veto-ul Bulgariei din 2020, din cauza unei dispute pe probleme istorice și a necesității de a depăși o veche ostilitate.

Și această piedică a fost depășită, după ce Macedonia de Nord și Bulgaria au agreeat o propunere de compromis, negociată de președinția franceză a Consiliului, care ar face macedoneana o limbă oficială în UE, dar ar necesita schimbarea constituției din Macedonia pentru a recunoaște bulgarii printre popoarele care au construit națiunea, proteja drepturile minorităților, cât și schimbarea manualelor cu trimiteri negative la Bulgaria și introducerea condamnării discursului instigator la ură în codul penal.

Bulgaria continuă totuși să considere limba macedoneană drept un dialect al bulgarei și a depus un memorandum prin care își reamintește poziția.

Disputa dintre Sofia și Skopje a blocat și cererea Albaniei de a deveni membru, după ce UE grupase candidaturile ambelor țări, deși Albania a primit statutul de candidat în 2014, la nouă ani după Macedonia.

Se așteaptă ca Albania să înceapă imediat negocierile de aderare, în timp ce Macedonia de Nord va

trebui mai întâi să schimbe constituția pentru includerea bulgarilor printre națiunile care au clădit națiunea.

Reamintim faptul că înainte de începerea negocierilor de aderare, țara candidată și Comisia Europeană stabilesc o așa-numită „strategie de preaderare”, care conduce la elaborarea unui cadru de negociere pentru ambele părți.

Negocierile nu pot începe până când mandatul nu este aprobat în unanimitate de statele membre UE.

În acest proces, Comisia Europeană trebuie să se asigure că țara candidată îndeplinește trei condiții, așa-numitele criterii de la Copenhaga, cele politice fiind obligatorii pentru începerea negocierilor.

Negocierile au loc în cadrul Conferinței Interguvernamentale (IGC), prima fază presupunând un proces riguros de examinare a legislației țării candidate pentru a vedea cât de bine este aliniată la legislația UE - acquis-ul comunitar, ce este împărțit în 35 de capitole, grupate în 6 grupuri, ce acoperă fiecare aspect legislativ, și care se încheie individual cu acordul tuturor statelor.

Negocierile încep cu deschiderea capitolelor „fundamentale”, ce vizează aspecte precum sistemul judiciar și drepturile fundamentale, ce e și ultimul încheiat.

Odată ce toate capitolele au fost închise, Comisia recomandă țările candidate pentru aderare, iar țara semnează Tratatul de aderare care specifică o dată precisă pentru intrarea în Uniune, făcând-o să devină o „țară în curs de aderare”.

Tratatul trebuie ratificat de toate cele 27 de state membre și de Parlamentul European, care trebuie să aprobe textul cu majoritate absolută.

Ritmul negocierilor depinde de viteza reformelor și alinierii la legislația UE din fiecare țară, în evaluarea de anul trecut ambele țări fiind moderat pregătite.

Fiecare țară UE se poate opune închiderii sau deschiderii de capitole, Bulgaria având deja rezerve.

Criteriile de la Copenhaga impun și ca UE să aibă capacitatea de a absorbi un nou stat membru, existând un anumit grad de reticentă față de extindere, diminuat de importanța strategică a Balcanilor de Vest pentru UE, odată cu invadarea Ucrainei.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Aplicarea dreptului UE

Comisia Europeană a adoptat **Raportul anual privind monitorizarea aplicării dreptului UE**, care prezintă măsurile de asigurare a respectării legislației pe care Comisia le-a luat în 2021 pentru a garanta protecția drepturilor și a libertăților cetățenilor și ale întreprinderilor.

Comisia a publicat, de asemenea, pachetul periodic de decizii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

Deciziile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor ar trebui privite în contextul mai larg al activității Comisiei de a apăra drepturile, libertățile fundamentale și statul de drept în cadrul Uniunii.

Comisia a prezentat și cel de **al treilea raport anual privind statul de drept**, analizând principalele tendințe și evoluții la nivelul UE.

Ca mecanism preventiv, raportul atrage atenția asupra provocărilor legate de statul de drept și, pentru prima dată în acest an, oferă statelor membre recomandări specifice.

În ceea ce privește aspectele legate de statul de drept, care, în cele din urmă, adâncesc și constituie o încălcare a legislației UE,

Comisia poate recurge la proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

Deși au un caracter diferit, atât Raportul privind statul de drept, cât și procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor reprezintă elemente importante ale setului de instrumente al UE privind statul de drept.

Pachetul pune un accent deosebit pe respectarea drepturilor fundamentale, a valorilor și a statului de drept.

Comisia face următorul pas în cadrul procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Poloniei privind supremația dreptului UE subminată de Curtea Constituțională a Poloniei.

De asemenea, Comisia trimite Ungaria în fața Curții pentru discriminarea persoanelor LGBTIQ și pentru restricționarea libertății mass-mediei și a drepturilor Klubrádió de a utiliza spectrul de frecvențe radio.

În același timp, Comisia își continuă acțiunile în justiție împotriva a 15 state membre pentru a proteja „avertizorii de integritate”, persoanele care raportează încălcări ale dreptului UE.

Pentru a se asigura că datele cu caracter personal ale cetățenilor UE sunt protejate la cele mai înalte standarde, Comisia trimite un avis motivat Sloveniei pentru neîndeplinirea obligațiilor care îi revin în temeiul Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD).

Pentru a proteja principiile fundamentale ale liberei circulații, care reprezintă piatra de temelie a pieței unice a UE, Comisia lansează o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Ungariei pentru introducerea unor prețuri discriminatorii la carburanți pentru vehiculele cu plăcuță de înmatriculare străină.

În total, în 2021, Comisia a deschis 847 de noi cazuri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, în comparație cu o medie de 809 în ultimii cinci ani.

Două treimi (571) din noile cazuri au fost lansate pentru transpunerea tardivă a unor directive ale UE, în timp ce o treime (276) au fost lansate din cauza aplicării incorecte a dreptului UE sau a neconformității normelor naționale cu dreptul UE, inclusiv cu tratatele.

Măsurile de asigurare a respectării legislației întreprinse de Comisie au obligat statele membre să respecte legislația: pe parcursul anului, au fost închise 704 cazuri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

În 31 de cazuri, Comisia a decis să trimită respectivele state în fața Curții de Justiție a UE.

O treime din aceste cazuri vizează calitatea aerului sau a apei potabile ori tratarea apelor reziduale.

Comisia a continuat să asigure și respectarea normelor UE în toate domeniile de politică, acordând prioritate domeniilor care au cel mai mare impact asupra vieții de zi cu zi a cetățenilor și a întreprinderilor.

Aproape jumătate din procedurile lansate de Comisie pentru aplicarea incorectă a legislației UE sau pentru neconformitatea normelor naționale cu legislația UE au vizat mediul, ocuparea forței de muncă, transporturile și mobilitatea sau piața unică.

Pentru ca cetățenii și întreprinderile să beneficieze pe deplin de avantajele pieței unice, este esențial ca aceste norme să fie aplicate corect.

Comisia a deschis sau a instrumentat 13 cazuri împotriva statelor membre pentru a proteja întreprinderile europene, în special IMM-urile, împotriva întârzierii efectuării plăților în tranzacțiile comerciale sau pentru a asigura punerea corectă în aplicare a normelor UE privind achizițiile publice și contractele de concesiune

De asemenea, Comisia a luat măsuri în 22 de cazuri pentru a asigura respectarea normelor UE privind recunoașterea calificărilor profesionale sau pentru a se asigura că noile cerințe naționale pentru profesiile reglementate sunt necesare și echilibrate și a lansat 24 de cazuri pentru a consolida aplicarea practică a normelor privind detașarea lucrătorilor.

Ea a acționat în mod decisiv pentru a-și proteja valorile comune și statul de drept.

De exemplu, a deschis cazuri împotriva a 11 state membre pentru nerespectarea normelor UE de combatere a rasismului și a xenofobiei și a inițiat proceduri împotriva Ungariei și Poloniei pentru a proteja dreptul la nediscriminare al persoanelor LGBTIQ.

Comisia a continuat procedurile inițiate împotriva Poloniei pentru a proteja independența sistemului judiciar.

În general, numărul de cauze noi privind justiția, drepturile fundamentale și consumatorii a atins un nivel record în comparație cu anii precedenți.

Prioritatea Comisiei a fost să acționeze pentru a proteja consumatorii și pentru a garanta libertatea de circulație, pusă la încercare de pandemie.

De exemplu, Comisia a luat măsuri suplimentare în cadrul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre pentru nerespectarea legislației UE în ceea ce privește drepturile călătorilor de a obține rambursarea pentru călătoriile anulate și a monitorizat punerea în aplicare de către statele membre a certificatului digital al UE privind COVID.

Pentru ca cetățenii și întreprinderile să se bucure de toate beneficiile legislației UE, este esențial ca statele să transpună rapid legislația UE în ordinea lor juridică.

Comisia și-a intensificat eforturile pentru a preveni, în primul rând, apariția încălcărilor, oferind din timp statelor sprijin pentru asigurarea aplicării corecte a legislației UE, inclusiv a transunerii directivelor.

În 2021, Comisia a furnizat orientări privind interpretarea și punerea în aplicare a legislației UE în toate domeniile principale de politică. În plus, peste 40 de comitete sau grupuri de experți s-au reunit pentru a promova buna punere în aplicare a legislației UE.

Numărul de noi proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor necesare legate de transpunerea tardivă a directivelor a scăzut de la 599 în 2020 la 571 în 2021, deși numărul de directive cu termen de transpunere în 2021 a fost mai mare decât în 2020.

Aplicarea corectă și asigurarea respectării legislației UE rămân o responsabilitate comună a statelor membre și a instituțiilor UE.

Pentru a obține rapid conformitatea sau pentru a colecta informații necesare pentru evaluare, Comisia a continuat să utilizeze procedura „EU Pilot”, un dialog informal cu statele membre.

Comisia a deschis 246 de noi dosare EU Pilot în 2021, cu 212 mai multe decât în 2020.

81 % din cazurile „EU Pilot” tratate anul trecut au condus la o soluție cu statele membre în cauză, evitându-se astfel recurgerea la o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

Reamintim faptul că, din 1984, în urma unei solicitări formulate de Parlamentul European, Comisia prezintă un raport anual privind monitorizarea aplicării dreptului UE în cursul anului precedent, iar Parlamentul European adoptă apoi o rezoluție privind raportul Comisiei.

Ca urmare a repartizării responsabilităților între instituțiile europene, Comisiei îi revine responsabilitatea generală de a iniția procesul legislativ.

Consiliul și Parlamentul European decid cu privire la propunerile Comisiei, iar statele membre sunt responsabile de aplicarea, punerea în aplicare și asigurarea respectării dreptului UE în ordinea juridică națională în mod corect și la timp.

Comisia este cea care încheie acest cerc - de îndată ce propunerile sunt adoptate și devin acte legislative ale UE, aceasta monitorizează dacă statele membre aplică corect legile respective și, în caz contrar, introduce acțiuni în justiție.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Raportul privind statul de drept 2022

Comisia a publicat cea de a **treia ediție a raportului anual privind statul de drept**, ce conține **recomandări specifice pentru România** și celelalte state membre.

Contextul în care este publicat raportul de anul acesta este marcat de invadarea Ucrainei, ceea ce a evidențiat și mai mult importanța respectării valorilor democratice, a drepturilor omului și a statului de drept.

Acesta include o imagine de ansamblu a tendințelor înregistrate per ansamblu în UE și 27 de capitole consacrate fiecărei țări, în care se analizează evoluțiile din fiecare stat membru începând din iulie 2021.

Raportul din acest an conține pentru prima dată recomandări specifice adresate fiecărui stat membru, menite să ajute statele membre să continue reformele în curs sau planificate și să identifice domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri.

La fel ca anterior, raportul examinează evoluțiile din 4 domenii-cheie ale statului de drept: **systemele de justiție, cadrele anticorupție, pluralismul și independența mass-mediei și aspecte instituționale legate de sistemul de control și echilibru.**

Raportul arată că în multe state membre au continuat reformele privind statul de drept pentru a se aborda provocările identificate în cele două ediții anterioare, dar și că mai persistă preocupări sistemice.

Raportul analizează provocările identificate în rapoartele anterioare, aprofundează evaluarea Comisiei și include observații cu privire la aspecte precum serviciile publice de mass-media, utilizarea programelor spyware sau executarea hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Principalele constatări și recomandări

Reformele în domeniul justiției

Reformele în domeniul justiției au rămas o prioritate pe agenda politică din ultimul an.

Multe state membre au inițiat reforme importante pentru a consolida independența sistemului judiciar, cum ar fi reforme privind componența și competențele consiliilor magistraturii, îmbunătățirea procedurilor de numire în sistemul judiciar sau consolidarea autonomiei organelor de urmărire penală.

Statele membre au introdus, de asemenea, măsuri menite să îmbunătățească eficiența și calitatea justiției, cum ar fi digitalizarea în continuare a sistemelor de justiție și facilitarea accesului la justiție.

În același timp, în câteva state membre persistă preocupări structurale în ceea ce privește independența sistemului judiciar.

În unele state membre există provocări în ceea ce privește numirile în cadrul instanțelor superioare și în ceea ce privește funcțiile de președinte de instanță. În alte state membre există preocupări cu privire la independența sau autonomia organelor de urmărire penală, iar procedurile disciplinare sunt utilizate pentru a reduce independența sistemului judiciar.

Pentru a aborda aceste aspecte, recomandările Comisiei încurajează, de exemplu, o implicare mai puternică a sistemului judiciar în procedurile de numire, o mai mare autonomie a organelor de urmărire penală și furnizarea de către statele membre a unor resurse adecvate pentru sistemele de justiție.

Cadrele anticorupție

UE rămâne una dintre regiunile cele mai puțin corupte din lume.

Din iulie 2021, multe state membre au adoptat strategii anticorupție noi sau revizuite sau sunt în curs de revizuire a strategiilor existente.

Mai multe state și-au aliniat cadrele existente la standardele internaționale anticorupție și la legislația UE.

Majoritatea statelor membre dispun de o legislație extinsă care oferă sistemului de justiție penală instrumentele necesare pentru combaterea corupției.

Multe state membre au luat măsuri pentru a spori capacitatea autorităților de urmărire penală responsabile de combaterea corupției prin măsuri precum resurse suplimentare sau formare suplimentară.

Cu toate acestea, corupția rămâne o preocupare serioasă pentru cetățenii UE.

Eurobarometrul din 2022 privind corupția arată, de exemplu, că 68 % din respondenți consideră că fenomenul corupției este larg răspândit în țara lor.

În unele state membre, procedura de cercetare și urmărire penală în cazurile de corupție este de durată și în continuare nu se ajunge în toate cazurile în etapa pronunțării unei hotărâri judecătorești, în special în cazurile la nivel înalt.

Funcționarii publici din toate statele trebuie să își declare averile și interesele, dar aceste obligații variază în ceea ce privește domeniul de aplicare, transparența și accesibilitatea informațiilor divulgate, precum și în ceea ce privește nivelul și eficacitatea verificării și asigurării respectării normelor din acest domeniu.

În ceea ce privește cadrele anticorupție, Comisia a formulat recomandări referitoare la consolidarea cadrelor preventive, de exemplu cu privire la normele privind activitatea de lobby și conflictele de interese, precum și cu privire la asigurarea cercetării și urmăririi penale eficiente a cazurilor de corupție.

Libertatea și pluralismul mass-mediei

Atât pandemia, cât și războiul împotriva Ucrainei au demonstrat rolul esențial al jurnaliștilor în verificarea faptelor și informarea cetățenilor.

Mai multe state membre au adoptat, au intensificat sau au în vedere măsuri de îmbunătățire a siguranței și a condițiilor de muncă ale jurnaliștilor, pe baza inițiativelor recente ale Comisiei.

De la ultimul raport, mai multe state au depus eforturi pentru a îmbunătăți transparența cu privire la identitatea persoanelor care dețin instituțiile mass-media.

Există preocupări cu privire la lipsa de transparență în ceea ce privește distribuirea publicității de stat, conflictele de interese și obstacolele legate de accesul la documentele publice – acestea sunt câteva dintre aspectele-cheie evidențiate în raport ce necesită atenție.

Pentru prima dată, raportul analizează și serviciile publice de mass-media, recunoscând rolul special al acestora pentru societate și democrație.

Sunt necesare garanții pentru a se asigura că independența mass-mediei publice este protejată, că finanțarea publică este adecvată și nu este utilizată pentru a exercita presiuni politice, astfel cum se subliniază în standardele europene.

Constatările raportului se bazează pe o serie de surse, cum ar fi **Instrumentul de monitorizare a pluralismului mass-mediei 2022, Platforma Consiliului Europei pentru promovarea protecției jurnalismului și a siguranței jurnaliștilor**, precum și platforma **Mapping Media Freedom**.

Comisia a emis o serie de recomandări care se referă, printre altele, la alocarea transparență și echitabilă a publicității de stat, la guvernarea independentă a serviciilor publice de mass-media și la măsuri de îmbunătățire a siguranței jurnaliștilor.

Viitoarea Lege privind libertatea mass-mediei va viza abordarea mai multor aspecte identificate în rapoartele privind statul de drept.

Mecanisme instituționale de control și echilibru

Statele membre au continuat să îmbunătățească calitatea proceselor lor legislative – o tendință observată în rapoartele din 2020 și 2021 privind statul de drept.

Curțile Constituționale continuă să joace un rol-cheie în sistemul de control și echilibru, inclusiv în supravegherea măsurilor de urgență, precum și în alte domenii, cum ar fi alegerile.

Statutul instituțiilor pentru drepturile omului, al ombudsmanilor (instituții de tip Avocatul Poporului) și al altor autorități independente a fost consolidat în continuare în unele state membre.

În majoritatea statelor membre, există un mediu favorabil societății civile și de susținere a acesteia.

Dar în unele state nu există încă un cadru oficial pentru consultarea părților interesate, ceea ce reprezintă o preocupare, iar organizațiile societății civile continuă să se confrunte cu provocări legate de finanțare, discursuri negative și restricții în privința spațiului lor de operare.

Pentru prima dată, raportul analizează și executarea de către statele membre a hotărârilor pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Raportul analizează, de asemenea, reacțiile sistemelor de control și echilibru ale statelor membre față de utilizarea programelor spyware.

Deși legată de securitatea națională, utilizarea unor astfel de instrumente ar trebui să facă obiectul unui sistem național de control și echilibru.

Pentru a aborda unele dintre aceste provocări, Comisia a formulat recomandări referitoare, de exemplu,

la implicarea părților interesate în procesul legislativ, la înființarea și funcționarea instituțiilor naționale pentru drepturile omului acreditate și la asigurarea unui cadru operațional deschis pentru societatea civilă.

În prezent, Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să continue dezbaterile generale și dezbaterile specifice fiecărei țări pe baza prezentului raport.

De asemenea, invită parlamentele naționale și alți actori-cheie, inclusiv societatea civilă, să continue dialogul privind statul de drept la nivel național.

În cele din urmă, Comisia invită statele membre să abordeze provocările identificate în raport, fiind pregătită să le sprijine în aceste eforturi, inclusiv în acțiunile prin care vor da curs recomandărilor.

Statul de drept este esențial pentru fiecare cetățean și pentru fiecare întreprindere din UE, deoarece garantează drepturile și valorile fundamentale, asigură aplicarea legislației UE și sprijină un mediu de afaceri favorabil investițiilor, fiind una dintre valorile fundamentale pe care se întemeiază UE.

Raportul anual privind statul de drept este rezultatul unui dialog strâns cu autoritățile naționale și cu părțile interesate și analizează situația din toate statele membre în mod obiectiv și imparțial, examinând aceleași aspecte.

Evaluarea calitativă realizată de Comisie se concentrează pe evoluțiile semnificative care au avut loc de la adoptarea celui de al doilea raport anual privind statul de drept, în iulie 2021, și asigură o abordare coerentă prin aplicarea aceleiași metodologii tuturor statelor membre, proporțională însă cu scara evoluțiilor.

Evaluarea cuprinsă în capitolele consacrate fiecărei țări a fost pregătită în conformitate cu domeniul de aplicare și metodologia, astfel cum au fost actualizate în urma discuțiilor cu statele membre.

Raportul constituie elementul central al mecanismului european privind statul de drept.

Mecanismul este un ciclu anual menit să promoveze statul de drept și să prevină apariția sau agravarea problemelor.

Obiectivul mecanismului este unul preventiv, fiind distinct de celelalte elemente din setul de instrumente ale UE pentru asigurarea respectării statului de drept și completează, fără a le înlocui, mecanismele de care dispune UE în temeiul tratatelor pentru a rezolva problemele mai grave legate de statul de drept cu care se confruntă statele membre.

Printre aceste instrumente se numără procedura de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și procedura de protejare a valorilor fondatoare ale Uniunii, prevăzută la articolul 7 din Tratatul privind UE.

Cea de a treia ediție a raportului face următorul pas în ceea ce privește investițiile Comisiei în statul de drept, adoptând recomandări specifice pentru toate statele, care au fost elaborate pornind de la evaluarea din capitolele consacrate fiecărei țări, în urma dialogului cu statele și respectându-se pe deplin principiul egalității de tratament.

Atunci când a formulat recomandările, Comisia a avut ca reper principal standardele europene în domeniu, ținând seama și de tradiția sistemelor juridice naționale.

În plus, s-au asigurat coerența și sinergiile cu alte procese, cum ar fi semestrul european, mecanismul de condiționalitate bugetară și de redresare și reziliență.

Provocările în domeniul libertății și pluralismului mass-mediei identificate în rapoartele anterioare privind statul de drept au condus la mai multe inițiative recente ale UE, printre care o **recomandare privind siguranța jurnaliștilor** și un pachet de **măsuri pentru a aborda procesele abuzive împotriva mobilizării publice**.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Recomandări pentru România privind statul de drept

Sistemul de justiție face obiectul unor reforme structurale menite să abordeze o serie de probleme de lungă durată.

În timp ce Secția pentru anchetarea magistraților (SIJ) a fost desființată, unele preocupări legate de noul sistem pentru cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor în justiție rămân.

Regulile privind sancțiunile disciplinare precum și competențele extinse și lipsa de răspundere a Inspectorul judiciar șef continuă să genereze preocupări pentru independența judiciară.

Comisia remarcă și că nu a existat o îmbunătățire în ceea ce privește soluționarea deficitului de magistrați.

Direcția Națională Anticorupție a continuat să-și îmbunătățească rezultatele, dar provocările operaționale, inclusiv dificultatea de a recruta procurori, rămân de rezolvat și, în plus, competențele DNA au fost reduse, ceea ce ar putea avea un impact negativ asupra cercetării unor cazuri importante de corupție.

În ceea ce privește noul sistem care înlocuiește SIJ, rămâne de văzut care va fi impactul asupra investigării și urmării penale a infracțiunilor de corupție, existând temeri că modul de funcționare va submina independența justiției.

Totodată, procesul de numire al procurorilor nu oferă o procedură competitivă bazată pe meritocrație și nu implică secția de procurori din cadrul CSM.

Au fost făcuți pași pentru finalizarea Codurilor penale revizuite, dar cadrul legal privind integritatea rămâne fragmentat și nu există prevederi uniforme pentru funcționarii publici sau regulile privind lobby-ul în cazul parlamentarilor.

Transparența privind finanțarea partidelor politice e limitată, iar România nu a transpus încă Directiva serviciilor mass-media audiovizuale, amânând astfel modificările necesare pentru a îmbunătăți funcționarea și eficacitatea autorității de reglementare a mass-media.

Sunt în curs de adoptare reforme ale legii cu privire la companiile publice de radiodifuziune și radio, vizând un proces de numire mai puțin politizat și un management mai profesionist.

De asemenea, e nevoie de mai multă transparență privind proprietarii mass-media și difuzarea de conținut plătit de partidele politice în afara campaniilor electorale, iar accesul la informația al jurnaliștilor rămâne deficitar.

Cazurile de amenințări, hărțuire și fizice violența împotriva jurnaliștilor sunt mai îngrijorătoare față de anul trecut.

Modificări frecvente ale legislației, utilizarea regulată a ordonanțelor de urgență și practica limitată a consultărilor publice continuă să creeze îngrijorări.

Guvernul și-a luat un angajament clar față de principiul primatului dreptului UE, dar rămân îngrijorări cu privire la contestarea acestui principiu de către Curtea Constituțională, iar protejarea avertizorilor de integritate este insuficientă.

Comisia Europeană remarcă și faptul că se mimează consultarea publică înainte de adoptarea unor legi.

Raportul din acest an conține pentru prima dată recomandări specifice adresate fiecărui stat membru, menite să îl ajute să continue reformele în curs sau planificate și să identifice domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri.

Pe lângă respectarea angajamentelor asumate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență, României i se recomandă să se asigure că revizuirea Legilor Justiției consolidează garanțiile privind independența justiției, inclusiv pentru reformarea regimului disciplinar al magistraților, și să ia măsuri pentru a răspunde preocupărilor rămase cu privire la investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor din sistemul judiciar, ținând cont de standardele europene și avizele Comisiei de la Veneția.

De asemenea, se cere introducerea unor reguli privind lobby-ul în cazul parlamentarilor, soluționarea provocărilor operaționale cu care se confruntă DNA, consolidarea regulilor și mecanismelor de îmbunătățire a guvernantei independente și a independenței editoriale a mass-media ținând cont de standardele europene, cât și asigurarea unei consultări publice eficiente înainte de adoptarea proiectelor de lege.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Derogare temporară de la normele politicii agricole

În urma unei solicitări din partea statelor UE, Comisia propune o derogare temporară pe termen scurt de la normele privind rotația culturilor și menținerea elementelor neproductive pe terenurile arabile.

Impactul acestei măsuri va depinde de alegerea făcută de statele membre și de fermieri, dar ea va maximiza capacitatea de producție a UE pentru cerealele destinate produselor alimentare.

Se estimează că 1,5 milioane de hectare vor fi repuse în producție în comparație cu situația actuală.

Fiecare tonă de cereale produsă în UE va contribui la creșterea securității alimentare la nivel mondial.

Sistemul alimentar mondial se confruntă cu riscuri și incertitudini grave ce decurg și din războiul din Ucraina, unde pot apărea și probleme de securitate alimentară.

Având în vedere importanța acestor standarde GAEC (bune condiții agricole și de mediu) pentru obiectivele de conservare a potențialului solului și de îmbunătățire a biodiversității agricole, ca parte a sustenabilității pe termen lung a sectorului, precum și de menținere a potențialului de producție alimentară,

derogarea este temporară, fiind limitată la anul de cerere 2023 și la ceea ce este strict necesar pentru a răspunde preocupărilor legate de securitatea alimentară mondială generate de agresiunea militară împotriva Ucrainei, excluzând plantarea de culturi care sunt utilizate în mod obișnuit pentru hrănirea animalelor (porumb și soia).

Propunerea este rezultatul unei puneri în balanță atente a disponibilității și accesibilității alimentelor la nivel mondial, pe de o parte, și a protecției biodiversității și a calității solului, pe de altă parte.

Comisia își menține angajamentul deplin față de obiectivele Pactului verde, iar statele care utilizează derogările trebuie să promoveze programele ecologice și măsurile de agromediu din planurile lor strategice PAC.

Chiar dacă ne aflăm într-o situație extraordinară în ceea ce privește securitatea alimentară, ce a impus și adoptarea unui **Mecanism european de pregătire și răspuns în caz de criză în materie de securitate alimentară (EFSCM)**, trebuie să se continue tranziția către un sector agricol rezilient și durabil, în conformitate cu Strategia „De la fermă la consumator” și cu Strategia în domeniul biodiversității, precum și cu Legea privind refacerea naturii.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Încredere în mass-media tradițională

Mass-media joacă un rol important în informarea cetățenilor europeni despre activitățile UE și ale instituțiilor sale, potrivit ultimului Eurobarometru, care analizează în profunzime deprinderile oamenilor în domeniul mass-media, încrederea pe care o au în diverse surse de informații, dar și atitudinile lor față de amenințarea dezinformării.

Știrile care prezintă cel mai mare interes pentru cetățeni sunt subiectele politice naționale, declară 50 % dintre respondenți.

Chestiunile europene și internaționale (46 %) sunt pe locul trei, similar cu cel al știrilor locale (47 %).

72 % dintre respondenți își amintesc că au citit, văzut sau ascultat recent o știre despre UE, fie în presă, pe internet, la televizor sau la radio.

57 % dintre ei au citit, văzut sau auzit recent o informație despre Parlamentul European.

Procentajul oamenilor care-și amintesc știrii despre Uniune variază între 57 % în Franța și 90 % în România.

Referitor la știrile privind Parlamentul European, procentajul variază între 39 % în Franța și 85 % în Malta.

Televiziunea domină cu 75 % și este principala sursă de știri, mai ales la europenii de peste 55 de ani.

Pe locul doi, cu un procentaj simțitor mai mic, se află platformele de știri online (43 %), radioul (39 %) și platformele de comunicare socială și blogurile (26 %).

Presa scrisă vine pe locul cinci - unul din cinci respondenți (21 %) menționează că ziarul și revistele sunt principala lor sursă de știri.

Respondenții tineri folosesc într-o proporție mult mai mare platformele de comunicare socială și blogurile pentru știri (46 % dintre persoanele între 15 și 24 de ani față de 15 % dintre persoanele de peste 55 de ani).

Deși sursele tradiționale de știri, în special televiziunea, sunt importante, 88 % dintre respondenți consultă cel puțin unele știri online pe telefon, calculator sau laptop.

43 % dintre respondenți folosesc site-ul sursei de știri (de exemplu site-ul unui ziar) pentru a accesa știri online, iar 31 % citează articole sau postări care apar online pe rețelele lor de comunicare socială.

Accesarea postărilor cu știri pe platformele lor de comunicare socială este importantă mai mult pentru tineri (43 % dintre persoanele cu vârsta între 15 și 24 de ani față de 24 % dintre persoanele de peste 55 de ani).

Consultarea știrilor online contra plată continuă să fie o excepție: 70 % dintre cei care accesează știri online consultă doar știri sau servicii de știri disponibile gratuit.

Cetățenii europeni au încredere în mass-media tradițională (radio, televiziune sau presa scrisă), inclusiv în prezența lor online, mai mult decât în platformele de știri online și în canalele online de comunicare socială.

49 % din respondenți se așteaptă ca posturile de radio sau televiziune să le furnizeze știri demne de încredere, indiferent de format (tradițional sau online).

Următoarea sursă de știri în ordinea preferințelor este presa scrisă, cu 39 %.

Pe de altă parte, posturile private de televiziune și de radio sunt considerate de 27 % dintre respondenți drept surse de știri de încredere.

Polonia este singura țară în care populația consideră că posturile private de radio și de televiziune sunt surse de știri care prezintă cea mai mare încredere.

Respondenții din Ungaria arată o neîncredere și mai radicală în sursele tradiționale de știri în general.

Ei consideră că o altă sursă de știri prezintă cea mai mare încredere: „persoanele, grupurile sau prietenii urmăriți pe platformele de comunicare socială”.

Importanța încrederii este evidențiată și atunci când respondenții sunt întrebați ce i-ar convinge să deschidă un articol de știri online.

54 % se simt motivați dacă titlul corespunde intereselor lor, iar 37 % spun că este important să aibă încredere în serviciul de știri ce postează articolul.

Peste un sfert dintre respondenți (28 %) consideră că, în ultimele șapte zile, au fost expuși „des” sau „foarte des” la dezinformare și știri false.

Cifra atinge cote maxime în Bulgaria, cu 55 % dintre respondenți, iar Olanda se află la polul opus: doar 3 % dintre respondenți consideră că au fost expuși „foarte des” și 9 % „des” la dezinformare sau știri false.

Majoritatea respondenților sunt încrezători că pot recunoaște dezinformarea și știrile false: 12 % se simt „foarte încrezători” și 52 % „întrucâtva încrezători”.

Nivelul de încredere în posibilitatea de a face distincția dintre știrile adevărate și cele false scade cu vârsta și crește cu nivelul de educație.

Sondajul Eurobarometru Flash prezintă o analiză aprofundată a surselor media folosite de cetățeni și a obiceiurilor lor în domeniul mass-media.

El ia în considerare atât mass-media tradițională, cât și cea online.

Sondajul a contactat un eșantion reprezentativ de cetățeni din UE, în vârstă de cel puțin 15 ani, în fiecare dintre cele 27 de țări ale UE.

Între 26 aprilie și 11 mai, au fost realizate 52.347 de interviuri prin tehnologia de interviuri online asistată de calculator (CAWI), folosind grupurile online Ipsos și rețeaua lor de parteneri, iar rezultatele de la nivelul Uniunii Europene sunt ponderate în funcție de dimensiunea populației din fiecare țară.

(Sursa: www.euractiv.ro)

Premiile patrimoniului european

Premiile patrimoniului european recompensează 30 de realizări exemplare din 18 țări, 3 proiecte din România numărându-se printre laureați.

Premiile sunt finanțate prin programul „**Europa creativă**”, la 20 de ani de la lansarea acestor distincții.

Printre laureați se află și 3 proiecte din România: **Casa Libertății Religioase, Muzeul-Atelier Școala de la Piscu** și proiectul „**Semne Cusute**”.

Laureații au demonstrat activități remarcabile legate de conservarea și de reutilizarea adaptivă a patrimoniului cultural, dar și în domeniul cercetării, al educației, al formării și al competențelor, precum și în ceea ce privește implicarea și sensibilizarea cetățenilor.

Ceremonia de decernare a premiilor patrimoniului european va avea loc la Praga, la 26 septembrie.

Europa creativă este programul UE care sprijină sectoarele culturale și creative, permițându-le să contribuie mai mult la societatea, la economia și la mediul de viață din Europa.

Dotat cu un buget de 2,4 miliarde euro pentru perioada 2021-2027, el sprijină organizațiile din domeniul patrimoniului, al artelor spectacolului, al artelor frumoase, al artelor interdisciplinare, al publicațiilor, al cinematografiei, al televiziunii, al muzicii și al jocurilor video, precum și zeci de mii de artiști și de profesioniști din domeniul cultural și audiovizual.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Acordul comercial dintre UE și Noua Zeelandă

UE și Noua Zeelandă au încheiat negocierile pentru un acord comercial, care urmează să deschidă importante perspective economice întreprinderilor și consumatorilor din cele două părți.

Acest acord cuprinde, de asemenea, angajamente fără precedent în materie de durabilitate, inclusiv respectarea Acordului de la Paris privind schimbările climatice și a drepturilor fundamentale ale lucrătorilor, a căror aplicare poate fi impusă prin recurgerea la sancțiuni comerciale ca măsură de ultimă instanță.

Se preconizează că schimburile comerciale bilaterale vor crește cu până la 30 % datorită acestui acord, exporturile anuale ale UE putând atinge 4,5 miliarde euro.

Investițiile UE în Noua Zeelandă au un potențial de creștere de până la 80 %.

Acordul poate reduce cu aproximativ 140 de milioane euro pe an taxele vamale pentru întreprinderile din UE, începând cu primul an de aplicare.

Acordul va oferi noi oportunități pentru întreprinderi prin eliminarea tuturor taxelor vamale la exporturile UE către Noua Zeelandă, deschiderea pieței de servicii din Noua Zeelandă în sectoare-cheie precum serviciile financiare, telecomunicațiile, transportul maritim și serviciile de livrare, asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru investitorii din UE în Noua Zeelandă și viceversa, îmbunătățirea accesului întreprinderilor din UE la contractele de achiziții publice pentru bunuri, servicii, lucrări și concesiuni de lucrări din Noua Zeelandă (piața achizițiilor publice din Noua Zeelandă valorează 60 de miliarde de euro pe an).

Se are în vedere facilitarea fluxurilor de date, norme previzibile și transparente pentru comerțul digital și un mediu online sigur pentru consumatori, prevenirea cerințelor nejustificate de localizare a datelor și menținerea standardelor înalte de protecție a datelor cu caracter personal, sprijinirea întreprinderilor mici să exporte mai mult prin intermediul unui capitol dedicat IMM, reducerea cerințelor de conformitate și a procedurilor pentru a permite un flux mai rapid de mărfuri și angajamente semnificative din partea Noii Zeelande de a asigura respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, în conformitate cu standardele UE.

Fermierii din UE vor avea mult mai multe oportunități de a-și vinde produsele în Noua Zeelandă imediat după punerea în aplicare a acordului.

Taxele vamale vor fi eliminate din prima zi pentru principalele exporturi ale UE, cum ar fi carnea de porc, vinul și vinul spumos, ciocolata, produsele zaharoase și biscuiții.

Acordul va proteja lista completă a vinurilor și băuturilor spirtoase UE (2.000 de denumiri), precum Prosecco, Polish Vodka, Rioja, Champagne și Tokaji.

Iar 163 dintre cele mai renumite produse tradiționale ale UE (indicații geografice), precum brânzeturile Asiago, Feta, Comté sau Queso Manchego, produsele Istarski prșut ham, Lübecker Marzipan și măslinile Elia Kalamatas, să fie protejate în Noua Zeelandă.

Acordul ține seama de interesele producătorilor din UE care vând produse agricole sensibile cum ar fi anumite produse lactate, carnea de vită și de oaie, etanolul și porumbul dulce.

Pentru aceste sectoare, acordul va permite importuri cu un nivel redus sau zero al taxelor vamale din

Noua Zeelandă numai în cantități limitate (prin așa-numitele contingente tarifare).

Acordul comercial UE-NZ este primul acord care integrează noua abordare a UE privind comerțul și dezvoltarea durabilă anunțată în comunicarea „**Puterea parteneriatelor comerciale: împreună pentru o creștere economică verde și justă**”, adoptată recent.

Ambele părți au convenit asupra unor angajamente ambițioase privind comerțul și dezvoltarea durabilă, care acoperă o gamă largă de aspecte bazate pe cooperare și pe consolidarea asigurării respectării angajamentelor, inclusiv posibilitatea recurgerii la sancțiuni ca măsură de ultimă instanță în cazul unor încălcări grave ale principiilor fundamentale ale drepturilor lucrătorilor sau ale Acordului de la Paris.

Pentru prima dată într-un acord comercial al UE, există un capitol dedicat sistemelor alimentare durabile, un articol dedicat comerțului și egalității de gen și o dispoziție specifică privind comerțul și reforma subvențiilor pentru combustibili fosili.

De asemenea, odată cu intrarea lui în vigoare, acordul liberalizează bunurile și serviciile de mediu.

Acest lucru este în deplină concordanță cu recomandările primite de la cetățenii în urma Conferinței privind viitorul Europei, în ceea ce privește promovarea unui comerț durabil, deschizând, în același timp, noi oportunități pentru întreprinderile europene.

Proiectele de texte negociate vor fi publicate în curând și vor face obiectul unei revizuiri juridice („un proces minuțios de examinare juridică”).

Odată ce a fost adoptat de Consiliu, UE și Noua Zeelandă pot semna acordul, ce va intra în vigoare după ratificarea de către cele 2 părți.

Negocierile pentru un acord de liber schimb cu Noua Zeelandă au început în iunie 2018, cea de a 12-a rundă de negocieri având loc în martie 2022, fiind urmată de discuțiile între sesiuni care au condus la încheierea negocierilor la 30 iunie 2022.

(Sursa: Reprezentanța CE în România)

Lege privind temperaturile maxime la locul de muncă

Potrivit sindicatelor afiliate la CES, lucrătorii belgieni ale căror locuri de muncă sunt solicitante din punct de vedere fizic nu pot lucra când temperatura depășește 22 C, în Europa 23 % dintre oamenii care lucrează fiind expuși la temperaturi ridicate pentru cel puțin un sfert din timpul lor de lucru.

În mijlocul unei veri în care Europa a suferit deja două perioade de caniculă, Confederația Sindicatelor Europene (CES) pledează pentru adoptarea unei legi care să stabilească o temperatură maximă la lucru, în condițiile în care au loc decese datorate acestei situații.

Situația este și mai gravă în sectoarele agricol și industrail unde procentul urcă la 36 % sau în construcții, unde atinge 38 %.

Cu toate acestea, "doar câteva țări europene au legislație menită să protejeze lucrătorii în timpul valurilor de căldură", cu "mari variații" de la un stat la altul, deși pentru Organizația Mondială a Sănătății, temperatura optimă de lucru este între 16 și 24°C.

Tocmai de aceea, lucrătorii din prima linie a crizei climatice au nevoie de protecții adecvate, printr-o legislație la nivel de UE.

(Sursa: <https://www.rador.ro/>)

Inițiativa privind Universitățile Europene

Comisia a anunțat rezultatele cererii de propuneri din 2022 pentru **inițiativa privind Universitățile Europene**, cu un buget record de 272 de milioane euro din programul Erasmus+, în urma cărora 16 alianțe deja existente vor continua să primească sprijin, iar patru noi alianțe universitare vor putea să își înceapă cooperarea.

Instituțiile de învățământ superior din România incluse în cadrul alianțelor câștigătoare ca urmare a cererii de propuneri din 2022 sunt Universitatea din București, Universitatea Tehnică de Construcții București, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Universitatea Babeș-Bolyai, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, Universitatea din Oradea și Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași.

Universitățile Europene sunt alianțe ale instituțiilor de învățământ superior din întreaga Europă care cooperează în domeniul educației, cercetării și inovării în beneficiul studenților, al cadrelor didactice și al societății.

Fiecare din instituțiile de învățământ superior, primate individual, reprezintă un centru de cunoaștere și inovare de sine stătător, dar punându-le în legătură și creând alianțe transnaționale, le permitem să devină campioni europeni ai cunoașterii, educației, cercetării și inovării.

În acest fel, se mai face un pas în realizarea viziunii privind sectorul învățământului superior în Europa: campusuri interuniversitare, în cadrul cărora studenții, personalul și cercetătorii din toate regiunile se pot bucura de o mobilitate neîntreruptă și pot crea noi cunoștințe, pornind de la o bază transnațională și interdisciplinară.

Fiecare alianță primește un buget de 14,4 milioane euro din programul Erasmus+ pentru patru ani.

Aceasta reprezintă o creștere semnificativă în comparație cu valoarea maximă de 5 milioane euro pentru trei ani în cadrul propunerilor Erasmus+ anterioare.

Cererea de propuneri a universităților europene din cadrul programului Erasmus+ din 2022 a fost structurată în jurul a două teme: pe de o parte, aceasta a propus să ofere finanțare durabilă pentru alianțele de succes deja existente ale instituțiilor de învățământ superior în vederea urmării viziunii lor pe termen lung.

Cele 16 alianțe câștigătoare s-au extins la aproximativ 30 de noi instituții de învățământ superior.

Pe de altă parte, cererea de propuneri a sprijinit crearea de noi universități europene în întreaga Europă, reunind diverse instituții de învățământ superior în jurul unor viziuni strategice comune.

Împreună cu cele 24 de alianțe selectate în 2020, un total de 44 de universități europene implică în prezent 340 de instituții de învățământ superior din capitale și regiuni îndepărtate din 31 de țări, inclusiv toate statele membre ale UE și Islanda, Norvegia, Serbia și Turcia.

O noutate în cadrul Erasmus+ este că **alianțele pot accepta acum parteneri asociați din țările participante la Procesul de la Bologna**, inclusiv, de exemplu, din Ucraina, Regatul Unit și Elveția.

În plus, prin crearea de parteneriate cu aproximativ 1300 de parteneri asociați, de la ONG-uri și întreprinderi la orașe și autorități locale sau regionale, universitățile europene sunt în măsură să sporească substanțial calitatea și domeniul de aplicare al învățământului terțiar.

În toamna 2022, Comisia va lansa următoarea cerere de propuneri Erasmus+, cu scopul de a oferi finanțare pentru alianțele existente și de a crea altele noi.

Comisia Europeană a propus liderilor Uniunii Europene **Inițiativa privind Universitățile Europene**

înaintea Summitului social de la Gothenburg, în noiembrie 2017, ca parte a unei viziuni globale în scopul creării unui **Spațiu european al educației până în 2025**.

Strategia europeană pentru universități stabilește obiectivul ambițios de a sprijini 60 de universități europene care implică peste 500 de instituții de învățământ superior până la jumătatea anului 2024.

În acest scop, o sumă record de 1,1 miliarde euro în cadrul programului Erasmus+ este prevăzută în perioada 2021-2027 pentru a sprijini universitățile europene.

Sprijinul pentru dimensiunea de cercetare a universităților europene va fi acoperit de **inițiativa privind excelența europeană** din cadrul programului Orizont Europa.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

Îmbunătățirea siguranței rutiere

A început aplicarea noului **Regulament privind siguranța generală a vehiculelor** care introduce o serie de sisteme avansate obligatorii de asistență pentru conducătorul auto, cu scopul de a îmbunătăți siguranța rutieră, și stabilește cadrul juridic pentru omologarea vehiculelor automatizate și complet autonome în UE.

Noile măsuri de siguranță vor contribui la o mai bună protecție a pasagerilor, a pietonilor și a bicicliștilor din UE, salvând peste 25.000 de vieți și evitând cel puțin 140.000 de vătămări grave până în 2038.

Dat fiind faptul că intrarea în vigoare a Regulamentului privind siguranța generală împuternicește Comisia să completeze cadrul juridic și să prezinte norme tehnice pentru omologarea vehiculelor complet autonome.

Noile măsuri introduc funcții de siguranță pentru **toate vehiculele rutiere** - asistență inteligentă pentru controlul vitezei, avertizare la mersul înapoi cu cameră sau senzori, avertizare cu privire la somnolența și lipsa de atenție a conducătorului auto, dispozitive de înregistrare a datelor privind evenimentele, precum și semnal de oprire de urgență, **pentru autoturisme și camionete** - funcții suplimentare, cum ar fi sistemele de menținere a benzii de circulație și frânarea automată, iar **pentru autobuze și camioane** - tehnologii pentru o mai bună recunoaștere a posibilelor unghiuri moarte, avertizări pentru prevenirea coliziunilor cu pietoni sau bicicliști și sisteme de monitorizare a presiunii în pneuri.

Pe baza Regulamentului privind siguranța generală, Comisia intenționează să adopte norme tehnice pentru vehiculele automatizate și conectate, axându-se în special pe vehiculele automatizate care înlocuiesc conducătorul auto pe autostrăzi (automatizare de nivel 3) și pe vehiculele complet autonome, cum ar fi navetele urbane sau robotaxiurile (automatizare de nivel 4).

Noile norme vor alinia legislația la **normele ONU privind automatizarea de nivel 3** și vor stabili o nouă legislație tehnică pentru vehiculele complet autonome.

Normele tehnice stabilite prin intermediul unui act delegat și al unui vor permite efectuarea unei evaluări cuprinzătoare a siguranței și a maturității vehiculelor complet automatizate.

Ele vor include procedurile de încercare, cerințele în materie de securitate cibernetică, normele de înregistrare a datelor, precum și monitorizarea performanței în materie de siguranță și cerințele de raportare a incidentelor de către producătorii de vehicule complet autonome.

(Sursa: www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm)

SUMAR

- Aprobarea Acordului de parteneriat al României – pg.1
- Poziția Consiliul UE cu privire la bugetul pe 2023 – pg.2
- Previzuni economice ale CE pentru România – pg. 2
- Performanțele din domeniul CDI – pg.4
- Noua agendă europeană pentru inovare – pg.4
- Roaming pentru călătorii în UE – pg.6
- Indicele economiei și societății digitale – pg.6
- Pachetul privind serviciile digitale – pg.8
- Noi norme pentru serviciile și piețele digitale – pg.8
- Finanțarea parcurilor de specializare inteligentă – pg.9
- Industria de soft cere cursuri obligatorii de TIC – pg.9
- Acord privind reducerea de urgență a consumului de gaze natural – pg.10
- UE și Azerbaidjan își consolidează relațiile în domeniul energiei – pg.10
- Decarbonarea nu este posibilă fără energia nucleară – pg.11
- O nouă gaură în stratul de ozon – pg.11
- Construcția de surse regenerabile de energie pe terenuri agricole – pg.12
- Monitorizarea progreselor în materie de mediu și climă – pg.12
- Consolidarea industriei europene de apărare – pg.13
- Aprobarea Programelor Operaționale – pg.14
- Dezvoltarea economică și utilizarea eficientă a fondurilor europene – pg.15
- Programele de finanțare a investițiilor transfrontaliere – pg.15
- Programul IPA România-Serbia – pg.16
- Regulile de eligibilitate a cheltuielilor pentru programarea 2021-2027 – pg.16
- Majorarea prefinanțării pentru statele membre – pg.17
- 1 milion de carduri pentru persoanele dezavantajate – pg.17
- Modificări la Codul fiscal – pg.18
- Cadru de reglementare pentru criptoactive – pg.18
- 25 de ani de Parteneriat Strategic România – SUA – pg.19
- Aderarea României la OCDE – pg.20
- Aderare la UE a Albaniei și Macedoniei de Nord – pg.20
- Aplicarea dreptului UE – pg.21
- Raportul privind statul de drept 2022 – pg.22
- Recomandări pentru România privind statul de drept – pg.24
- Derogare temporară de la normele politicii agricole – pg.24
- Încredere în mass-media tradițională – pg.25
- Premiile patrimoniului european – pg.25
- Acordul comercial dintre UE și Noua Zeelandă - pg.26
- Lege privind temperaturile maxime la locul de muncă – pg.26
- Inițiativa privind Universitățile Europene – pg.27
- Îmbunătățirea siguranței rutiere – pg.27
- Sumar - pg. 28

Contact:

INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL TIMIȘ

Bd. Revoluției din 1989 nr.17A
Tel: 0256-493667, Fax: 0256-493132
E-mail: contact@prefecturatimis.ro
Web: www.prefecturatimis.ro

Materialele prezentate în acest număr au fost preluate și prelucrate din următoarele, printre altele, referințe webologice:

www.ec.europa.eu/romania/index_ro.htm
<https://www.consilium.europa.eu/ro/council-eu/legis>
www.mfe.gov.ro
www.euractiv.ro
<https://www.rador.ro/>
www.gov.ro
<https://www.mdlpa.ro/>
www.google.com/imagini